

Փ Ա Ր Ո Մ *Paros*

ISSUE 64 – NOVEMBER / ԹԻԻ 64 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2022

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

Jubilee Celebrations

FEATURE NEWS

On Sunday 20 November dignitaries and community guests gathered at the Miramare Gardens reception venue to honour the 10th anniversary of Episcopal Ordination and Primateship in the Diocese of Austrlia of His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian.

Read all the news starting page on 7 in the Armenian and English on page 29.

Յոյրելենական Տօնակատարութիւն Կիրակի Նոյեմբերին բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ համայնքի հիւրեր Միրամար Կարտընզի մէջ տօնեցին Բարձրաշնորհ Տէր Հայկագուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեանի եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ թեմիս Առաջնորդութեան տասներորդ տարեդարձը: Մանրամասնութիւնները էջ 7:

ԹԵՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շբ., 5 Նոյեմբեր – Բարձրաշնորհ Տեր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաճարեան Առաջնորդ Սրբազան հայրը, մեկ շաբաթ Նոր Զելանտա այցելութենէն ետք Սիտնի վերադարձաւ 5 Նոյեմբերին: Օքլանտ քաղաքի փոքրաթիւ գաղութի անդամները եւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ Ծխական Խորհուրդի անդամներուն համար նշանակալից էր այս այցելութիւնը եւ օրհնաբեր: Սրբազնութեան կ'ընկերակցէին թեմական խորհուրդի անդամներ եւ հիւրեր: Այս այցը նաեւ աշխուժացում յառաջացուց էքիմենիք աշխատանքներուն մէջ, որոնց մէջ իր ներդրումը ունի Օքլանտի Հայ համայնքը: (Մանրամասնութիւնները կարդալ Փարոս 63-ի մէջ)

Կիր., 6 Նոյեմբեր – ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ Կաթողիկոսի գահակալութեան 23րդ տարեդարձին առիթով, յընթացս Պատարագի տեղի ունեցաւ Հայրապետական օրհնութիւն:

Կիր., 6 Նոյեմբեր – Սրբազան հայրը եւ թեմական խորհուրդի անդամները մասնակցեցան Սուրբ Յարութիւն եկեղեցոյ կազմակերպած տարեկան Քերմեսին: Պսակաձեւ Ժահրի կամ Քովիտի պատճառով երկու տարիէ ի վեր ընդհատուած էր համայնքը համախմբող այս կարեւոր ձեռնարկը: Կարօտը իրենց սրտերուն՝ եկեղեցոյ շրջափակ փութացած էին հազարէ աւելի հայորդիք: Ծխական Խորհուրդի եւ հոգեւոր հովիւ Արժ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի հրաւերին ընդառաջած էին նաեւ Դաշնակցային Խորհրդարանի Նորթ Սիտնիի ներկայացուցիչ Քայլի Թինք, Նիւ Սաութ Ուելզի խորհրդարանի անդամ Թիմ Ճէյմս, Ուիլուպի քաղաքապետուհի Թանիա Թէյլըր, քաղաքապետարանի

անդամներ՝ Ճորճի Բուսա, Ճամ Շիա, Բոպըրթ Սամուել, եւ Սարգիս Մուրատեան: Վերջիններս իրենց շնորհակալական խօսքերը կատարելէն բացի մասնակցեցան Հայկական պարերուն, ոգևորուելով եւ ոգևորելով շրջապատը: Իրենց ջբնաղ եւ առիւթնող ձայներով յայտագրին մաս կազմեցին Մաշա Մնջոյեան, Չարլի Չէչէնեան եւ Մայքըլ Ադաբէկեան: Ըստ սովորութեան, Հայկական ամէնօրեայ վարժարաններու աշակերտները Համազգային Գօլստըն Ճեմարանէն եւ ՀԲԸՄ Ալեքսանտր վարժարանէն, Միօրեաներէն՝ Համազգային Թարգմանչաց, Թումանեան, Փափագեան, Հայ Կաթողիկէ Լոյս վարժարանի, Ս. Յարութիւն եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտները իրենց պարերով, երգերով, արտասանութիւններով ծափահարութիւններ խլեցին հանդիսատեսներէն: Տպաւորիչ պարային ելոյթներով մթնոլորտը ձոխացուցին Համազգային նայիրի եւ Սիտնի Պարի Անսամպլի պարողներն ու պարուհիները:

Սրբազան հայրը անձամբ շնորհակալություն յայտնեց բոլոր մասնակիցներուն, ի միջի այլոց Տիկնանց օժանդակ յանձնախումբին, որոնք հսկայական աշխատանք տարած էին ապահովելու ամեն ինչ որ կարելի էր վաճառել Քերմետի մը ընթացքին, ի գորակցություն Ս. Յարութին Եկեղեցւոյ: Չէր մոռցուած «երեխաներու անկիւն»ը ուր մեծ աշխատանք կը տարուէր զբաղ պահելու մեր փոքրիկները: Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհատրէ կազմակերպիչ մարմինները, ինչպէս նաեւ հանդիսավարներ՝ Ճորճ Նաճարեանն ու Արամ Ամիրդանը, իրենց հոյակապ հանդիսավարութեան համար:

Կիր., 6 Նոյեմբեր – Ընդառաջելով Համազգայինի Գրական Գեղարուեստական Յանձնախումբի հրաւերին, Սրբազան հայրը մասնակցեցաւ կազմակերպուած Գրական Երեկոյին, որ տեղի ունեցաւ Արարատ-Նայիրի Կեդրոնին մէջ՝ Րայտ: Գրական Երեկոյի թեման էր «Իմ Սուրբ Հայրենիք», Հայրենիք հասկացողութիւնը բանաստեղծութեանց եւ արձակ գործերու ընդմէջէն: Ձեռնարկին մասնակիցները, թիով 8, ընթերցեցին արձակ կտորներ եւ բանաստեղծութիւններ, զորս կը թուենք. Աւետիք Իսահակեանի «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-ը, Դերենիկ Դեմիրճեանի «ՀԱՅԸ», Եղիշէ Չարենցի «ԷԼԻ ԳԱՐՈՒՆ ԿԳԱ»-ն, Վահագն Դալթեանի «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-ը, Կարապետ Քիւփէլեանի «ԻՄ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-ը, Վահրամ Մավեանի «ԻՄ ՏՈՒՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-ը, Եղիվարդի «ՅԱԻԵՐԺԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-ը, եւ Յովհաննէս Շիրազի «ԿՏԱԿ»-ը:

Հանդիսավարուհի Տիկին Լիլիք Կոտոյեան իր տեղին միջամտութիւններով եւ յաւելեալ բացատրութիւններով բարձրացուց որակը ձեռնարկին: Քանոնահար Տիկին Լուսիկ Թովմասեան հայկական երաժշտութիւններով յաւելեալ փայլք տուաւ ձեռնարկին:

Ձեռնարկի աւարտին հրաւիրուեցաւ Սրբազան հայրը տալու իր պատգամը: Սրբազանը վերջին տարիներուն Գրական Յանձնախումբի կազմակերպած ձեռնարկներուն բոլորին բերած է իր մասնակցութիւնը եւ քաջալերած բոլոր մը հայուհիները իրենց առաքելութեան մէջ: Ան իր գոհունակութիւնը արտայայտեց այս եզակի ձեռնարկին մտայղացման եւ կազմակերպման համար, մանաւանդ այս օրերուն, երբ Հայրենիքը մեծ մարտահրաւերներու առաջ

կանգնած է: Սրբազանը պատգամեց առանց յուսահատելու կառչած մնալ հայրենի հողին ու միասնական ոգիով տէր կանգնիլ մեր հողին եւ մեր իրաւունքներուն:

Սրբազան հոր աղօթքով փակուեցաւ երեկոն: Սրբազան հայրը իր դրական վկայութիւնը տուաւ Փարոսի խմբագրութեան այս ձեռնարկին մասին, որով խմբագրութիւնս կը քաջալերէ կազմակերպիչները նոյն ոգիով շարունակելու կամակերպել այսօրինակ ձեռնարկներ:

Բջ 7 Նոյեմբեր- Սրբազան հայրը նախագահեց Հայ Համայնքի Բարեկեցութեան Կեդրոնի խնամակալ մարմնի հերթական ժողովին: Ուրախ ենք յայտնելու որ Սիտնիի մէջ ճանչցուած հոգեբուժ Տոքթ Յարութին Ճեպէճեան նշանակուած է խնամակալութեան անդամ: Այսպիսով աւելի՛ եւս արհեստավարժ մարմին կը դառնայ ՀՀԲԿ-ն: Փարոսի խմբագրութիւնը յաջողութիւն կը մաղթէ նորանշանակ Տոքթ Ճեպէճեանին եւ խնամակալ մարմնի անդամներուն:

Դշ., 9 Նոյեմբեր – Նախագահությամբ Սրբազան հոր, Առաջնորդարանին մեջ տեղի ունեցավ Խորհրդակցական հանդիպում, որուն մասնակցեցան Հայ յարանուանութեանց հոգեւոր հայրերը, քաղաքական, մշակութային, մարմնամարզական եւ բարեգործ աշխատանքի նուիրուած միութիւններու ներկայացուցիչները: Հանդիպման ընթացքին որոշուեցաւ երեք ամիսը անգամ մը, Առաջնորդարանին մեջ հանդիպիլ խորհրդակցիլ Հայաստանը, Արցախը եւ համայնքը յուզող հարցերով, տեղեակ պահել իրար անցեալի եւ ապագայի գործունէութեանց մասին: Որոշուեցաւ նաեւ պատրաստել ուղենիշ մը քննելի յաջորդ հանդիպման ընթացքին:

Ուրբ., 11 Նոյեմբեր – Սրբազան հայրը, ընկերակցութեամբ Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեանի, Խորհուրդի անդամ Տիար Գեորգ Չափրազեանի, Հայ Եկեղեցոյ Չայն րատիօժամի տնօրէն Տիկին Մարինա Աւագեան-Չափրազեանի, Մելպուրն ժամանեց մասնակցելու համար Սուրբ Աստուածածին եկեղեցոյ 60-ամեակի տօնակատարութեանց: Սիտնիէն, երեցկիներու ընկերակցութեամբ, Մելպուրն ժամանեցին նաեւ Արժանապատիւ քահանայ հայրեր Տէր Աւետիս Համբարձումեան եւ Տէր Միւռն Աւետիսեան, նաեւ Նոր Զելանտայէն Մելպուրն ժամանեց Դիւանապետ Նշան Պասմաճեանը:

Շբ., 12 Նոյեմբեր – Երեկոյեան տեղի ունեցաւ Պաշտօնական Ճաշկերոյթ Փարք Բոյալ պանդոկի սրահին մեջ, ներկայութեամբ աւելի քան 250 հայորդուոց եւ հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներու: Նահանգապետ Տանիէլ Անտրուզը կը ներկայացնէր Նախարար Քոլին Պրոքս (Hon Colin Brooks MP Minister for Disability, Ageing and Carers and Minister for Child Protection and Family Services): Հանդիսավարութիւնը յաջող կերպով վարեց Համազգային Ս. Մեսրոպ Մաշտոց Վարժարանի տնօրէն Բարեշնորհ Գեորգ Սրկ Գոռգեան: Մթնոլորտը խանդավառեց մեծատաղանդ երգչուհի Մաշա Մնջոյեան, որ յատուկ այս առիթով Սիտնիէն ժամանած էր Մելպուրն:

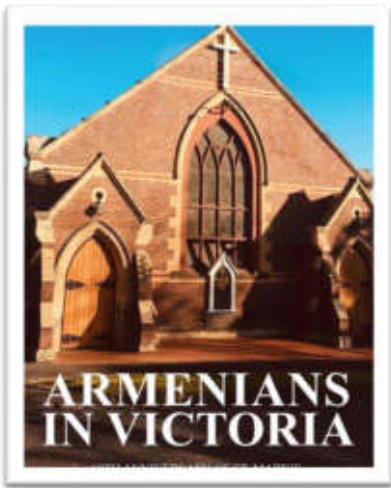
Հանդիսավարը իր բացման խօսքը սկսաւ Թէքէեանի «Եկեղեցին Հայկական»-ի առաջին տունը արտասանելով.

«Եկեղեցին Հայկական ծննդավայրն է հոգւոյս, Բնչպէս քարայր մ'ընդարձակ, պարզ ու խորհուրդ, մութ ու լոյս, Իր գաւիթովն հիւրընկալ, իր լայն բեմով, ու հեռուն Կանգնած իր լուր խորանով, որ կարծես նաւ մ'է ծփուն» Ան ըսաւ. «այս տողերով մեր սիրելի բանաստեղծը կը յիշեցնէ թէ աննիւթեղէն արժէքներ կը գտնենք հայ եկեղեցիէն ներս: Աշխարհացրիւ հայը՝ հաւատարիմ իր եկեղեցիին, հոգւոյն ծննդավայրին, հպարտ ու անսասան կ'ապրի, դարերու ընդմեջէն կը դիմագրաւէ բոլոր դժուարութիւնները՝ զինուած իր հաւատքով:

Պահ մը յիշենք բոլոր նուիրեալները, որոնք անշահախնդիր աշխատանքով, անսակարկ նուիրումով եւ անսահման գոհաբերութիւնով Հայ Եկեղեցին զօրացուցին եւ ոչ թէ միայն 60 տարի ոտքի կանգնեցուցին, այլ զայն պայծառացուցին: Դարձան բանաստեղծ Վահան Թէքէեանի տողերուն վկաները:

Այս բացառիկ եւ պատմական օրը Մելայուրնահայութեան եւ Աւստրալահայութեան համար յաղթանակի հանգրուան է, հայու կամքին եւ զոհողութեան արդիւնքն է»:

Հանդիսութեան ընթացքին շնորհահանդէսը եղաւ Armenians in Victoria մեծածաւալ գիրքին, որ հրատարակուած էր այս առիթով: Այս աշխատասիրութիւնը լոյս տեսաւ շնորհիւ անսակարկ եւ տքնաջան աշխատանքին խմբագրական կազմին, յանձինս՝ Արժ Տէր Խաչեր Քահանայ Յարութիւնեանի, Տիարք Սարգիս Մէլեանի, Վահէ Քէթիպի, Աւագ Պետիկեանի եւ Ալեք Խաչոյեանի եւ իրենց 10ի շուրջ օգնականներուն: Գիրքը կը պարունակէ արխիւային նիւթեր եւ աւելի՛ քան 300 լուսանկար: Գիրքի հրատարակութիւնը կատարուեցաւ TC Printing հաստատութեան մէջ նուիրատուութեամբ Պրն Թագուր եւ Շանթ Զիւլլիի, ինչպէս նաեւ Տիկին Թամար Սկրտիչեանի:

Յընթացս հանդիսութեան, ցուցադրուեցաւ վաւերագրական ֆիլմ մը պատրաստուած Մաթիո Քէյսօկլուի եւ Շմաւոն Ազատեանի կողմէ, երաժշտութիւն՝ Վինսընթ Ֆուրֆարոյի (Vincent Furfaro), նկարահանման օգնական՝ Ռուբէն Շահինեան: Պատմութիւնը ներկայացնող՝ ԷՍՊԻԷՍԻ երկար տարիներու խօսնակ՝ Ճորճ Տօնիկեան:

Արժանապատիւ Տէր Խաչեր Քահանայ Յարութիւնեան իր շնորհակալական խօսքը յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իրենց ներդրումը կատարեցին այս բացառիկ տօնակատարութեան յաջողութեան: «Թող Աստուած օրհնէ կազմակերպիչ յանձնախումբը եւ խունկ ու աղօթք բոլոր հիմնադիր անդամներու յիշատակին: Անոնց Եկեղեցի կառուցելու տեսլականին շնորհիւ է որ 60 տարիներ առաջ ունեցանք Մուրբ Աստուածածին եկեղեցին: Անոնք գիտակից էին որ եկեղեցին մեր մխիթարութիւնն էր եւ մեր փրկութիւնը» եզրակացուց քահանայ հայրը: Իր եզրափակիչ խօսքէն ետք Սրբազան հօր աղօթքով փակուեցաւ հանդիսութիւնը: Սրբազան հայրը անդրադարձաւ

էկեղեցույ մղիչ ուժ եւ հոգեկան ապրում ըլլալու հանգամանքին, որ համայնքը ժառանգած է իրենց հայրերէն եւ մեծ հայրերէն: «Դուք պահապանն էք մեր հաւատքին եւ ձեր միասնական ջանքերով եկեղեցին պիտի զօրացնէք, որովհետեւ այնտեղ է որ մեր հայրենիքին եւ հողին ուժը կը զգանք: Մարտահրաւերներ ունի եկեղեցին, որոնցմէ մին է եկեղեցին հասանելի դարձնելը երիտասարդութեան: Եկեղեցին բոլոր հայութեան ծառայութեան կոչուած հաստատութիւն է, ան մեծ ուժ է եւ մեծ զէնք հայապահպան: Հայ եկեղեցին կոչուած է հոգիի պարապը լեցնելու:

Դո՛ւք էք կոչուած լեցնելու այդ պարապը, այլապէս օտա՛րը զայն պիտի լեցնէ: Զանք ըրէք որ մեր եկեղեցին մեր թոռներուն եկեղեցին ըլլայ: Ներկան միասնաբար ապրելով՝ ապագան պիտի կերտենք» եզրակացուց Սրբազան հայրը:

Վիր., 13 Նոյեմբեր – Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ 60-ամեակի հանդիսութեան յաջորդ օրը, Սրբազան Հայրը պատարագեց նոյն եկեղեցւոյ մէջ: Սրբազան հօր սպասարկեցին Արժանապատիւ քահանայ հայրեր՝ Տէր Խաչեր, Տէր Աւետիս եւ Տէր Միւռն: Սրբազան հայրը Զուարթնոց դպրաց խումբին եւ Սարկաւագներու ընկերակցութեամբ Հրաշափառով մուտք գործեց եկեղեցի:

Սրբազան հայրը քարոզեց եւ տուաւ օրուան պատգամը հաւատքի ամրութեան մասին: Ան յորդորեց որ հաւատքի ամրութիւնը հաւատքի շարունակականութեան մէջն է: Որպէս ժողովուրդ, դարեր շարունակ կարողացած ենք ամուր պահել մեր հաւատքը եւ դարձած մեր նախնիներուն հարազատ զաւակները: «Այս եկեղեցին վկայութիւնն է մեր 60 տարի առաջուան մեր հայրերուն ունեցած ամուր հաւատքին, եկեղեցի, որ մեզի ժառանգ թողուցին ի զին զոհողութեանց: Անոնք կեանքը վայելեցին կառուցողական աշխատանք տանելով եւ զայն բնաւ չմխայեցին: Անոնք հետեւեցան Պօղոս Առաքեալի խրատին, ուր կ'ըսուի՝ *ինչ որ բարիք պիտի ընես՝ այսօր ըրէ որ ուրախանաս*: Այս կը նշանակէ նաեւ որ ինչ որ բարիք սկսած էք իր աւարտին հասցուցէք, որպէսզի նաեւ ձեր ժառանգորդները ձեզմով ուրախանան եւ դաստիարակուին»: Ապա, խօսելով Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մասին, Սրբազան հայրը պատգամեց. «այս եկեղեցին միայն քրիստոնէական կեդրոն չէ այլ ան նաեւ ունի ազգային նկարագիր»:

Սրբազան հայրը մաղթեց որ այս եռանդը, սիրոյ գաղափարը, միասնութիւնը որ համայնքը 60-ամեակի առթիւ կը ցուցաբերէ՝ առաքելութիւն դառնան եւ շարունակական բնոյթ ունենան»:

Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր հրաւիրելու համայն Մելպուրնահայ համայնքը մասնակցելու սիրոյ ճաշի եւ ըմբոշխնելու եկեղեցւոյ Ակինեան Վարժարանի եւ Համագային Մեսրոպ Մաշտոց Մատթոսեան Վարժարանի աշակերտներուն կողմէ պատրաստուած գեղարուեստական ելոյթը: Ահաւասիկ միասնական գործունէութեան գեղեցիկ նմուշ մը, որ կը պարգուէր աւելի քան 200-ի հասնող հանդիսատեսներու առաջ: Բարձրագոյն դասարաններէն մինչեւ մանկապարտեզի ամենէն կրտսերը բաժին առած էին, որոնք իրենց երգերով, պարերով, ընթերցումներով, արտասանութիւններով ոգևորութիւն ստեղծեցին

Սրբազան հօր եւ բոլոր ներկաներուն մօտ: Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհաւորէ այս միասնական եւ 60-ամեակի ոգիին նոր սերունդին փոխանցման համար տարուած քրիստոնէավայել աշխատանքը:

Նախքան Սրբազան հօր Պահպանիչով հանդիսութեան փակումը, Ծխական խորհուրդը եւ Տէր Խաչեր Armenians in Victoria գիրքէն նուէրներ բաժնեցին Սիտնիէն եւ Նոր Զելանտայէն ժամանած հիւրերուն:

Սրբազան հօր միասնութեան կոչով աւարտեցաւ հանդիսութիւնը:

Գշ., 15 Նոյեմբեր – Սրբազան հայրը նախագահեց Թեմական հերթական ժողովին: Ժողովը լսեց Սրբազան հոր ամսական գործունեության ինչպես նաև Սուրբ Յարութին և Սուրբ Երրորդութին եկեղեցիներու հոգևոր հովիներուն Տէր Աւետիս և Տէր Միւռն Քահանայ հայրերուն ամսական գործունեությանը զեկուցումը և իր գնահատանքը արձանագրեց Սրբազան հոր և հոգևոր հայրերուն տարած աշխատանքին՝ հոգևոր և ազգային բնագաւառներու մէջ: Ժողովը նաև որոշեց մօտէն հետեւիլ թեմին ընդհանուր ռազմավարութեան, Հայաստանի մէջ ծնողագուրկ երեխաներու ֆոնտի աշխատանքներուն, Սրբազան հոր եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան տասնամեակի նշումի մանրամասնութիւններուն (տես 20 Նոյեմբերի լրատուութիւնը), առցանց լսարանական ձեռնարկներուն, «Առաջնորդարանի Բարեկամներ» ծրագիրին, և այլն:

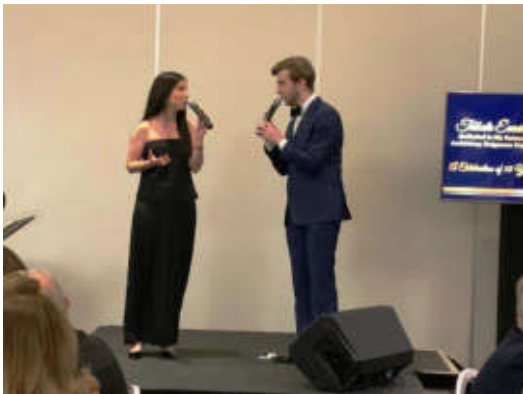
Կիր., 20 Նոյեմբեր – Եւ վերջապէս եկաւ օրը Սրբազան հոր եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան և Աւստրալիոյ և Նոր Զելանտայի Թեմին Առաջնորդութեան տասնամեակի նշումին: Պաշտօնական ճաշկերոյթը կազմակերպող յանձնախումբը, յանձինս Տիկնայք Լօրա Արթինեանի, Նորա Պասթաճեանի, Թալին Մարգարեանի և Տիար Նշան Պասաճեանի, Սրբազան հոր և անոր վաստակին վայել

բարձրորակ ծրագիր մը ի գործ դրաւ, որ մեծապէս գնահատուեցաւ 160-ի շուրջ հիւրերուն կողմէ:

Ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Միրամար Կարտընզի Լօթուս հանդիսասրահին մէջ: Հրաւիրեալներու շարքին էին Նիւ Սաուրթ Ուելզի նահանգապետ Տոմինիք Փերօթէյի ներկայացուցիչ Մարք Քուրե, որ միեւնոյն ատեն նախարարն է Բազմամշակոյթի և Մեծահասակներու (Minister for Multiculturalism and Minister for Seniors) և որուն սրտի խօսքը անգլերէն լեզուով կարելի է կարդալ էջ 38ի մէջ: Ներկայ էին Ուիլուպիի քաղաքապետուհի Թանիա Թէլլըրը, խորհրդարանի անդամ և Ուիլուպիի ներկայացուցիչ Թիմ Ճէյմսը, Ծերակութեան Փիթըր Փուլտըր, Ուէնթուրթօվիլի քաղաքապետարանի ներկայացուցիչ Պրն Էլմորը, Ուիլուպիի քաղաքապետարանի անդամ Սարգիս Մուրատեանը, Անտիոքեան Ուղղափառ եկեղեցւոյ Մետրոպոլիտ Պասիլիոս Արքեպիսկոպոս Քուտսիյէն, Անկլիքան եկեղեցւոյ Առաջնորդին ներկայացուցիչ Մալքըմ Բիչըրտ Եպիսկոպոսը, Աւստրալիոյ եկեղեցական Խորհուրդի նախագահ Ճոն Կիլմոր Քահանան, ընդհանուր քարտուղարուհի Էլիզապէթ Սթօնը, Նիւ Սաուրթ Ուելզի Էքիմէնիք Խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Շնուտա Մանսուր քահանան, Սիրիաք Ուղղափառ եկեղեցւոյ Առաջնորդի ներկայացուցիչ Նապիլ Քապլօ քահանան, Հայ Կաթողիկէ Համայնքապետ Բարսեղ Ծայրագոյն Վարդապետ Սուսանեանը, Աւետարանական Համայնքապետ Վերապատուելի Յակոբ Սարգիսեանը, Նաեւ՝ Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան գործադիր տնօրէն Վերապատուելի Գրիգոր Եումուշաքեանը, Ս. Յարութին և Ս. Երրորդութին եկեղեցիներու

հոգևոր հովիներ Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան և Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեան, Աւագ Արժանապատիւ քահանայ հայրեր՝ Նորայր Բաթանեան և Պարթեւ Գարագաշեան, ՀՅԴ Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Կարպիս Սարեան, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ներկայացուցիչ Հայկ Լէփէճեան, ՀՕՄԻ Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչ Նինա Գաբրիէլեան, Համազգայինի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Ռաֆֆի Շիշոյեան, ՀԲԸՄ Միտնիի ներկայացուցիչ Միհրան Լէփէճեան: Ներկայ էին Թեմական խորհուրդի բոլոր անդամները գլխաւորութեամբ

ատենապետ Սարգիս Տեր Պետրոսեանի, ինչպէս նաեւ եկեղեցական համարեա՝ բոլոր մարմիններուն ներկայացուցիչները: Հանդիսավարութիւնը կատարեց թեմական խորհուրդի ատենադպիր ճոն Մարգարեան:

Յանձնախումբին կողմէ պատրաստուած էր իւրաքանչիւր ներկայի բաժանելի ճաշակաւոր 16 էջոնց գրքոյկ մը, որուն առաջին էջին մէջ տպուած էր Վեհափառ Հայրապետի օրհնութեան գիրը, Թեմական Խորհուրդի սրտի խօսքը եւ Սրբազան հօր տասնամեայ գործունէութեան մասին զեկուցում Հայերէնով եւ Անգլերէնով, ձեռնարկին երաշխաւորներուն անուանացանկը ինչպէս նաեւ յայտագրին մաս կազմող արուեստագէտներուն մասին տեղեկութիւն, ինչպէս նաեւ օրուան յայտագիրը: Գրքոյկը նկարագարուած էր Սրբազան հօր գործունէութեան որպէս վկայութիւն՝ իր եպիսկոպոսական ձեռնադրութենէն մինչեւ օրս:

Գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին միջազգային համբաւի տիրացած Սոփրանօ Նաթալի Արոյեանը Կոմիտասի «Չինար ես» եւ Փուշինիի «Վիսսի Տարթէ» երգերով, Չարլի Չէչէնեան եւ Իզապել Մարգարեան կատարեցին «What a Wonderful World»-ը, Չարլի Չէչէնեան նաեւ կատարեց «Come fly with me», «When you wish upon a star» եւ Սրբազան հօր սիրած երգերէն «New York, New York»: Երիտասարդ եւ տաղանդաւոր սաքսոֆոնիսթ Գեորգ Սուրատեան նուագեց Արամ Խաչատուրեանի

«Օրօրոցային»ը: Բոլոր արուեստագէտներուն դաշնամուրով ընկերակցեցաւ, մեծատաղանդ դաշնակահարուհի Տիկին Պեթթիա Գոյումճեան-Բանքին:

Թեմական խորհուրդին կողմէ, անգլերէն լեզուով, սրտի խօսք արտասանեց թեմականի ատենապետ Պրն Սարգիս Տեր Պետրոսեան: (Խօսքը ամբողջութեամբ կարդալ էջ 40): Հանդիսավարը ընթերցեց Ամերիկեան զանազան համալսարաններու դասախօս Դոկտ Փրոֆ Աբրահամ Տէրեանի սրտի խօսքը, զոր փրոֆէսորը այս առիթով ուղարկած էր Ֆրեզնոյէն (տես էջ 42). նաեւ՝ ՆՍ Ուէլյզի խորհրդարանի խօսնակ ճոնաթան Օ՛Տէյի խօսքը: Սրտի խօսք վիտեռերիգարձանագրութիւններ ուղարկած էին Սրբազան հօր գործակիցներ՝ Ս. Էջմիածնի Վատիկանի մօտ ներկայացուցիչ Խաժակ Արք. Պարսամեան, ԱՄՆ Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Եկեղեցական Համաշխարհային Խորհուրդի փոխատենապետ Վիգէն Արք. Այբազեան, Մէլքայթ Կաթողիկ համայնքի Աւստրալիոյ եւ ՆԶի Առաջնորդ Բոպրթ Բապայթ եպիսկոպոս ինչպէս նաեւ դաշնակցային խորհրդարանի անդամ Փոլ Ֆլէչրը:

Նախքան հանդիսութեան աւարտը, Սրբազան հայրը, Հայերէնով եւ Անգլերէնով արտասանեց իր սրտի խօսքը, գոր կարելի է կարդալ ստորեւ:

Նախ շնորհակալ եմ Աստուծոյ Իր այսպիսի խորհրդապահական ձեւով գործելուն համար: Տաս տարի առաջ, այս ամիս, եթէ ինձի ըսէին « դուն Աւստրալիոյ եւ ՆԶ-ի Հայոց թեմին Առաջնորդ պիտի դառնաս» պատասխանս պիտի ըլլար «կատա՛կ կ'ընէք»: Բայց... այդ էր որ պատահեցաւ: Յանկարծ Նորին Սրբութիւնը կանչեց զիս երբ ես Աւստրիա էի որպէս Հայրապետական Պատուիրակ եւ Գերմաներէն սորվելու պայքարին մէջ՝ եւ ըսաւ որ զիս պիտի դրկէր այստեղ ստանձնելու համար հոգելոյս Ադան Արք Պալիօզեանի պաշտօնը:

Տաս տարի առաջ...: Տաս տարին երկա՞ր է թէ կարճ, դժուար է թերեւս ըսել...: Այս տաս տարիներուն շատ մը վարչապետներ եկան ու գացին Աւստրալիոյ մէջ, շատ մը նահանգապետեր փոխուեցան, ԱՄՆ-ի շատ մը նախագահներ փոխուեցան, նոյնիսկ Թագուհին վախճանեցաւ...Թէեւ այս բոլորը ինձի հետ կապ չունին, սակայն ըսել կ'ուզեմ թէ տաս տարիները յաճախ երկար են, երբ դէպքեր կը պատահին:

Եթէ հարց տրուի թէ այս տաս տարիներուն ի՞նչ գործ ամբողջացուցիր, պիտի ըսեմ որ ես հրաշքներ գործող չեմ, հրաշքը դուք էք, այդ ձեր մէջն է, ձեր սրտերուն եւ հոգիներուն մէջն է: Եթէ բան մը ամբողջացուցի եւ Առաջնորդարանը առաջ գնաց, այդ շնորհիւ ժողովուրդին, յատկապէս թեմական խորհուրդին, եկեղեցական եւ համայնքային մարմիններուն եւ կազմակերպութիւններուն էր: Առանց ձեզի իմ գործս անկարելի է որ յաջողութեան հասնէր եւ մենք այսօր այստեղ հասնէինք...:

Առաջին օրէն ես ըսի որ ես Ժողովուրդի՛ն Առաջնորդը պիտի ըլլամ, ձեր մարդը, ձեզի հետ, համեստօրէն պիտի մտիկ ընեմ ձեր կարծիքները: Իսկ երբ սխալ գործեմ, պատրաստ պիտի ըլլամ ձեր ներողամտութիւնը հայցելու: Սակայն երբ հարցը վերաբերի եկեղեցական սկզբունքներու , հաւատքի եւ հայ եկեղեցոյ աւանդութեանց՝ պիտի սանթիմէթը մ'իսկ չզիջիմ: Ես սկզբունքներու տէր անձ մը եղած եմ որպէս տեսուչ, ուսուցիչ, հոգևոր հովիւ եւ հիմա՝ Առաջնորդ: Տաս տարուան մէջ ես իմ սիրտս ձեզի բացի

եւ լսեցի ձեզ, ձեր հարցերը եւ փորձեցի հասնիլ ձեր կարիքներուն, ուսուցանեցի՝ ծառայութեամբ, քարոզներովս, դասախօսութիւններովս եւ խնդրեցի ձեզմէ իմ ունեցած գիտելիքս օգտագործել ձեր կարիքներուն համար: Տաս տարիներու ընթացքին ես համեստ ծառան էի Աստուծոյ, Իր խօսքը քարոզող եւ հնարաւորինս այդ խօսքը ապրող, անշուշտ կարելիութեանց սահմաններուն մէջ: Ես սուրբ մը չեմ: Ես ձեր նման մէկն եմ, պարզապէս Աստուած ինծի տուած է այս պաշտօնը զոր դուք հաստատած էք, որպէսզի կարենամ ղեկավարել Հայ եկեղեցին հոգեւորականներու, աշխարականներու միջոցաւ եւ դրօշը փոխանցելու համար յաջորդ սերունդին: Ի մօտոյ ժամանակը պիտի գայ իմ դրօշս ալ յանձնելու յաջորդ սերունդին: Պէտք է իմաստուն ըլլալ եւ գիտնալ թէ եկած է ժամանակը: Բոլոր անոնք, որոնք կը կառչին իրենց աթոռին վնաս կը բերեն նախ իրենք իրենց եւ ապա՝ իրենց կազմակերպութեան: Արդ, երբ օր մը ես երթամ եւ դուք զիս յիշելով ըսէք «լաւ ժամանակ ունեցանք իր հետ, լաւ մարդ էր», այդ արդէն բաւարար պիտի ըլլայ ինծի համար...:

Յատուկ շնորհակալութիւն բոլոր հիւրերուն, հոգեւորականներ եւ քաղաքագէտներ: Յատուկ շնորհակալութիւն Թեմական Խորհուրդին, եկեղեցական հայրերուն եւ բոլորիդ անխտիր որ եկած էք: Թող Աստուած օրհնէ ձեզ բոլորդ:

Յոտնկայս ծափահարութիւններով աւարտեցաւ այս անմոռանալի հանդիսութիւնը:

Դժ., 23 Նոյեմբեր – Ընդատաջելով Պրօքըն Պեյի Կաթոլիկ Առաջնորդ Անթրնի Բանտացցո Եկիսկոպոսի հրաւերին եւ ընկերակցութեամբ Արժ տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանին եւ Բարեշնորհ Նշան Սրկ Պասմաճեանի, Սրբազան հայրը մասնակցեցաւ «Կարմիր Չորեքշաբթուան» Պատարագին: Կարմիր Չորեքշաբթին աղօթքի եւ յիշելու օր է հալածուած Քրիստոնէաները աշխարհի ամէն կողմ: Սրբազան հօր գլխաւորած խումբը միակ ուղղափառ եկեղեցի ներկայացնող խումբն էր, որուն մասնակցութիւնը մեծապէս գնահատուեցաւ Պատարագիչ Եպիսկոպոսին կողմէ: Չացուուտի Սէյնթ Տօլուրս

տաճարը փութացած էին աւելի քան 300 հաւատացեալներ, մեծաւ մասամբ Կաթոլիկ: Ներկայ էր նաեւ Աւստրալական Եկեղեցիներու Խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Էլիզապէթ Սթոնը:

Բանտացցո եպիսկոպոս, իր քարոզին մէջ, յիշեց իրենց կրօնքին համար հալածեալ ժողովուրդները, որոնց կարգին Հայերը, խնդրեց բարեխղճութիւնը Հօր Աստուծոյ եւ պահանջեց միջազգային ընտանիքէն տէր կանգնիլ քրիստոնէաներու իրաւունքներուն: Ընթացքին նաեւ աղօթք բարձրացուեցաւ Ուքրանիոյ խաղաղութեան եւ Ուքրանացի ժողովուրդին բարօրութեան համար:

Պատարագէն ետք տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, որուն ընթացքին Եպիսկոպոսն ու տաճարի հոգևոր հովիւ Տէյվիտ Վարդապետը մտերմիկ զրոյց ունեցան իրենց Հայ հիւրերուն հետ:

Գժ., 29 Նոյեմբեր – Սրբազան հայրը, ընկերակցութեամբ Նիւ Սաութ Ուելլզ Էքիւմենիք Խորհուրդի վարչութեան անդամ Դիւանապետ Նշան Պասմաճեանի, Փիթ Փողոցի Uniting Church in Australia, Synod of NSW & ACT Rooms-ի մէջ մասնակցեցաւ եկեղեցապետերու եռամսեայ ժողովին, նախագահութեամբ

Խորհուրդի նախագահ Միունկ Հուա Փարք քահանայուհիին: Ժողովի Թեման՝ «Մեր ընդհանուր հետաքրքրութիւնը - Our Common Interest»:

Նախագահը քրիստոնէական սիրոյ մասին խնդրեց արտայայտուիլ եւ գործնական օրինակներ տալ: Շատ ուսանելի կէտեր կային իւրաքանչիւր մասնակցի պատասխանին եւ փորձառութեանց մասին կատարուած վկայութիւններուն մէջ: Մասնակիցները իրար տեղեկացուցին իւրաքանչիւր եկեղեցւոյ մէջ կատարուած գործունէութեան մասին: Մեր եկեղեցւոյ ներկայացուցիչները անդրադարձան զանազան աշխատանքներու ինչպէս Սրբազան հօր եպիսկոպոսական ձեռնադրու-

թեան տասնամեակին, անոր 70-ամեակին, Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ 60-ամեակի հանդիսութիւններուն, լսարանական ձեռնարկներուն, Ադան Սրբազանի վախճանման տասնամեակին նուիրուած ձեռնարկին եւ բազում այլ միջոցառումներու:

Եունայթինկ եկեղեցւոյ Մինոտի առնապէտ Սայմըն Հանսֆորտ քահանան ներկայացուց A reflection on the WCC, “Draft Unity Statement First Revision” նիւթը, որուն ընթացքին ան անդրդարձաւ եկեղեցւոյ տանելիք հսկայ աշխատանքին անարդարութեան դէմ յատկապէս: Ի միջի այլոց ան յիշեց Արցախի եւ Հայաստանի առնչուած անարդար դէպքերը որպէս օրինակ:

Սայմըն Հանսֆորտի ներկայացումէն ետք Շնուտա Մանսուր քահանան ներկայացուց մասնակիցներուն, դէմ առ դէմ թէ առցանց, «Քրիստոսի սէրը եւ եկեղեցւոյ միասնութեան շաղախը եւ ընդհանուր վկայութիւնը» նիւթը- Christ’s love and bond of unity and the church’s common witness:

Քրիստոնէական սիրոյ տարածման անկիւնէն՝ ՆՍ Ուելլզի Էքիւմէնիք Խորհուրդը հսկայական աշխատանք կը ծաւալէ, որ գովելի երեւոյթ է: Ադան Սրբազանի օրերէն մինչեւ օրս մեր եկեղեցին լաւագոյն կը մասնակցի Խորհուրդի գործունէութեան:

Աւարտին, ACT FOR PEACE կազմակերպութեան ներկայացուցիչը կատարեց մեկնարկը Christmas Bowl 2022 ծրագրին: Աւստրալիոյ մէջ Christmas Bowl-ը էքիւմէնիք կոչերուն ամենէն հիններէն մին կը նկատուի, (սկիզբ առած 1949ին): Նախաձեռնողը եղած է Վիքթորիա նահանգէն Հայր Տրանք Պեաթ, օգտակար դառնալու համար Համաշխարհային Բ. Պատերազմէն ճողոպրած գաղթականներու: Անոր առաքելութիւնն է սիրոյ կապ ստեղծել Աւստրալիոյ Քրիստոնէայ համայնքներուն միջեւ ինչպէս նաեւ աշխարհի չորս ծագերուն ապահովութիւն տալու բոլոր անոնց, որոնք բռնի հեռացուած են իրենց տուններէն ընդհարումներու կամ աղէտի պատճառով:

Նուէրները, որոնք կը տրուին Christmas Bowl ծրագրին՝ զօրակցութիւն է տեղւոյն կազմակերպիչ մարմիններուն, որոնք իրենց կարգին իրենց երկիրներէն արմատախիլ անձերուն կը ներշնչեն ապահով շրջապատի մէջ ապրելու զգացումը:

Դժ., 30 Նոյեմբեր - Առցանց Դասախօսական Երեկոյ - «Քրիստոնէութեան Դիմագրաւած Մարտահրաւերները Այսօր»

30 Նոյեմբեր 2022-ի երեկոյեան, Մէլբայթ Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ Աւստրալիոյ, Նոր Զելանտայի եւ Ովկիանիոյ Առաջնորդ Գերաշնորհ Գրապըթ Բապպաթ Եպիսկոպոսը դասախօսեց վերոնշեալ նիւթին մասին, 24րդը դասախօսական շարքին, կազմակերպութեամբ Աւստրալիոյ եւ ՆԶ-ի Հայոց Առաջնորդարանին եւ հանդիսավարութեամբ Տիկին Լենա Նազարեանի:

Ո՞վ է Բոպըթ Բապպաթ Եպիսկոպոսը
Ծնած է Պէրթու 14 Փետրուար 1960-ին:

Ուսումը ստացած է *Collège De La Salle* ի մէջ:

1979ին ԱՄՆի մէջ կը վկայուի որպէս Քիմիագէտ ապա որպէս Մաթեմատիկոս: Ան զանազան ընկերութիւններու մէջ կ'աշխատի որպէս

մասնագէտ ջուրի գտման ճարտարարուեստին մէջ:

1989-ին Լիբանանի Սուրբ Պօղոս Աստուածաբանական համալսարանը կ'ընդունուի եւ 1994-ին կը վկայուի երկու վկայականով մին՝ Փիլիսոփայութեան եւ միւսը՝ Աստուածաբանութեան:

Նոյն տարին ան կը ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ:

1997-ին Ինտիանայի Փրըտու համալսարանէն մագիստրոսի վկայական կը ստանայ Յարաբերութեանց ճիւղին մէջ: Կը ստանձնէ Սոֆիա Մէլբայթ Թեմական Ամսաբերթի խմբագրապետի պաշտօնը:

2003-ին ան կը նշանակուի Լիբանանի Քրիստոնէական Հեռատեսիլ *Télé-Lumière International* ընկերութեան Խորհուրդի անդամ: *Իսկ 2004-ին՝ Խորհուրդի փոխ նախագահ:*

ԱՄՆի Նորթլէյք քաղաքին մէջ կը տանի Էքիւմէնիք բազմաբնոյթ աշխատանք:

2005-ին ան կը նշանակուի տնօրէն Պօսթընի Cathedral of the Annunciationին, որմէ ետք կը ձեռնադրուի որպէս վարդապետ:

16 Սեպտեմբեր 2011-ին կը ձեռնադրուի Եպիսկոպոս եւ կը նշանակուի Աւստրալիոյ, ՆԶԻ եւ ամբողջ Ովկիանիոյ Առաջնորդ:

Ան անդամ է Աւստրալիոյ Կաթոլիկ Եպիսկոպոսներու Ժողովին եւ հիմնադիր անդամ է եւ Նախագահ Մերձ-Արեւելեան Եկեղեցիներու Համախմբումին:

Դասախօսը անդրադառնալով Կարտիըն թերթին մէջ հրատարակուած յօդուածի մը յայտնեց, որ Մեծն Բրիտանիոյ մէջ տեղի ունեցած մարդահամարի մը ընթացքին, առաջին անգամ ի յայտ եկած է թէ 67 միլիոն բնակիչներու կէսէն պակաս անձիք իրենք զիրենք Քրիստոնէայ կը համարեն, որը 5.5 միլիոն նուազ է քան 2011-ի մարդահամարին յայտարարուած թիւը: Իսլամներու թիւը աւելցած է, իսկ 22 միլիոն անձեր իրենք զիրենք կը համարեն անկրօն:

Ղուկաս 12:35-36-ի մէջ Յիսուս թելադրեց. *«Թող ձեր գօտիները պինդ կապուած ըլլան եւ ճրագները վառած: Եւ դուք նման եղէք մարդոց, որոնք կը սպասեն իրենց տիրոջը, որ երբ ան վերադառնայ հարսանիքէն եւ դուրը թակէ՝ շուտով բանան անոր համար»:* Իսկ 12:54-56-ին մէջ՝

« Եւ ժողովուրդներուն ալ ըսաւ. Երբոր կը տեսնէք արեւմուտքէն ամպ դուրս կու գայ, շուտով կ'ըսէք. Անձրեւ կու գայ, եւ այնպէս ալ կը պատահի Եւ երբ հարաւային քամին կը փչէ՝ կ'ըսէք, թէ տաք պիտի ըլլայ, եւ այնպէս ալ կը պատահի: Կեղծաւորներ, երկրի եւ երկնքի երեսը զիտէք քննել, հապա ի նչպէս չէք քննել այս ժամանակը»: Եպիսկոպոսը կեդրոնացաւ երկու հարցի վրայ. ա) Ինչո՞ւ մեր լապտերները վառած չեն եւ բ) Ինչո՞ւ չենք կրնար ներկայի նշանները քննել եւ մեկնաբանել:

Խօսելով մարտահրաւերներու մասին Բապայաթ Եպիսկոպոս կեդրոնացաւ երեք կետերու վրայ.

Առաջին – Մէջբերելով Ճորձ Սանթայանա ամերիկացի-սպանացի փիլիսոփան «Եթէ անցեալը չենք յիշեր ապա դատապարտուած ենք զայն կրկնելու», ան ըսաւ «ի՞նչ պիտի պատահէր եթէ Հայերը մոռնային անցեալը: Ո՞վ կը յիշէ բորոտութիւնը որ անցեալին միլիոնաւոր զոհեր խլեց: Այս օրերուն մենք Սպանական համաճարակը կը յիշենք Քովիտ 19-ի պատճառով, շատ շատեր գաղափար չունէին այս հիւանդութեան մասին, որ տասնեակ միլիոն կեանք խլած էր: Ան խորհրդածեց թէ ինչո՞ւ վայրագութիւններ տեղի ունեցան եւ ի՞նչ կարելի է ընել որ դարձեալ չպատահին: Ի՞նչ ընել որ անցեալի ատելութենէն կարենանք սորվիլ, որ դարձեալ մեր կեանքին մէջ չմտնէ ատելութիւնը:

Երկրորդ - Երկրորդ Մարտահրաւերը թէքնովճի հրապոյրն է եւ իմացութեան վստահելու բացակայութիւնը: Մեծ թէքնովճի ունինք մեր տրամադրութեան ներքեւ, մարդիկ լուսին կրնան երթալ, օդի փոփոխութիւնները կարելի է գուշակել, եւայլն: Սակայն, որեւէ տեղեկութիւն ստանալու եւ անձնական կարծիք կազմելու համար՝ կը վստահինք Կուկըլին: Մենք հրապուրուած ենք ընկերային ցանցերով եւ վստահ չենք բնաւ որ ինչ որ կը կարդանք ճիշդ է թէ սուտ: Յաճախ կը լսենք այն խօսքը, թէ գիտութիւնը ուժ է: Դասախօսը բերաւ օրինակ մը ըսելով, թէ երբ առողջական հարցեր ունիս՝ կը դիմես բժիշկին, որ տարի եւ կը տեղեկանաս հարցին մասին:

Դասախօսը նաեւ շեշտեց թէ նմանապէս, տգիտութիւն կը տիրէ աստուածաշնչեան գիտելիքներուն եւ եկեղեցական սուրբերուն մասին: Երբ ծնողներ կը նստին իրենց զաւակներուն հետ զրուցելու, հազուադէպ անոնք կ'անդրադառնան Սուրբ Գիրքին կամ եկեղեցական հայրերուն:

Յիսուս հրահանգեց իր աշակերտներուն երթալու աշխարհ եւ տարածելու Բարի Լուրը: «Մեր զաւակները ինչպէ՞ս պիտի կարենան բարի լուրը տարածել յաջորդ սերունդներուն եթէ անոնք գաղափար չունին անոր մասին: Տարրական օրինակ մը. պտուղը, որով Եւան խաբուեցաւ օձէն Եդէմի Պարտէզին մէջ...: Յաճախ մարդիկ անվարան կը հաստատեն թէ այդ պտուղը խնձոր էր, սակայն Աստուածաշունչը կը խօսի պտուղի՝ մը մասին, ո՞չ խնձորի: Այսպէս, մարդիկ այսօր կ'ըսեն թէ երեք խնձորներ փոխեցին

աշխարհը – Ծննդոցի մէջ յիշուած խնձորը, Իսահակ Նիւթոնի խնձորը ձգողականութեան տեսութեան առնչուած եւ Սթիւ Ճոպսի խնձորը»:

Յայտնութիւն Յովհաննու-ի 12:9-ին մէջ կ'ըսուի, թէ հին վիշապը, այսինքն սատանան, մոլորեցուց աշխարհը ինչպէս մոլորեցուցած էր Եւան: Հետեւաբար, երբ հրապուրուած ենք որեւէ բանով՝ անոր գերին կը դառնանք:

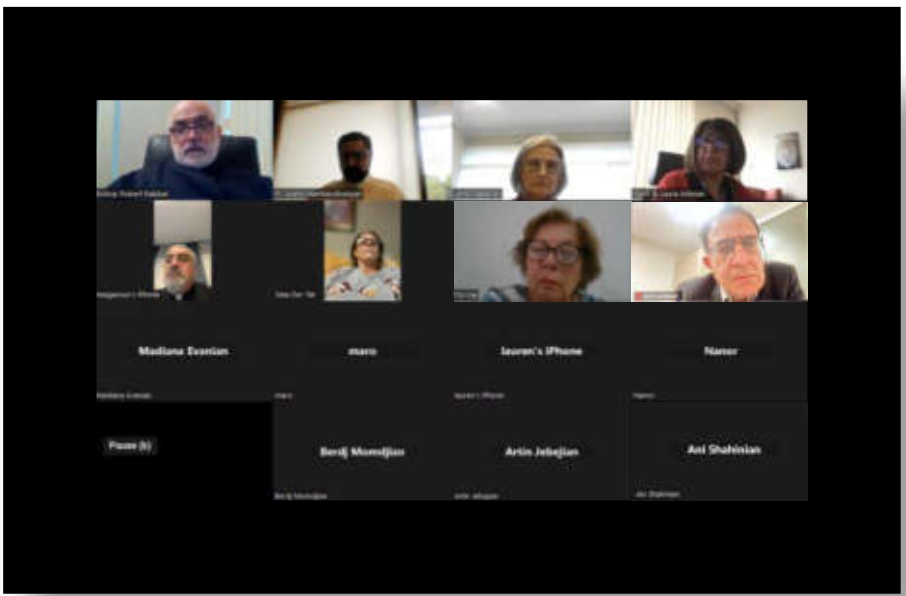
Բապպաթ եպիսկոպոս բացատրեց թէ մարդիկ կանգնած են երկու ուժերու առաջ, ներքին եւ արտաքին: Ան անդրադարձաւ հոգեւորականներու ինչպէս նաեւ հաւատացեալներու թիւերուն նուազումին: Այս հանգամանքներուն կը նպաստէ նաեւ ընտանիքներու փոքրաթիւ ըլլալու պարագան: Անցեալին, միջին ընտանիք մը կը բաղկանար 8-10 անդամներէ: Ընդհանրապէս, ծնողներ այլեւս իրենց զաւակներուն չեն թելադրեր որ իրենք զիրենք նուիրեն եկեղեցական կամ հոգեւոր կեանքի: Եկեղեցին այսօր պէտք ունի իր համայնքի տաղանդաւոր զաւակներուն: Դժբախտաբար, երբ հարցը կը վերաբերի եկեղեցոյ՝ ժամանակ չենք տրամադրեր անոր, սակայն շատ ժամանակ կը տրամադրենք կարեւոր ժողովի մը որ կապ ունի գործի կամ անձնական շահի հետ: Եպիսկոպոսը հաստատեց որ այդ ընելը սխալ չէ սակայն յստակ է որ ժամանակ եւ ճիգ չի տրամադրուիր եկեղեցոյ: Ան յստակօրէն ըսաւ թէ չենք գիտեր թէ որքան ժամանակ ունինք եւ թէ ե՞րբ գողը պիտի գայ մեր դուռը թակելու: Ան յոյս յայտնեց որ երբ գայ՝ մենք պատրաստ պիտի ըլլանք...

Երրորդ մարտահրաւերը, որուն անդրադարձաւ՝ հաւատացեալներու յարաբերութիւնն էր Յիսուս Քրիստոսի հետ, անոր աղօթելով անձնական աղօթքներ, ոչ արտասանելով տպուած աղօթագիրքերու մէջ: Բապպաթ եպիսկոպոս կոչ ըրաւ եկեղեցոյ մէջ միութեան: Յիշեց Յովհաննու 17:22-ի մէջ յիշատակուածը, ուր կ'ըսուի. «Այն փառքը որ դուն ինձի տուիր, ես անոնց տուի, որպէս զի մէկ ըլլան՝ ինչպէս մենք մէկ ենք»: Այսօր մենք բացուած ենք ամբողջ աշխարհին, խառն ամուսնութիւնները բնական երեւոյթ են, եկեղեցիներու միացումը մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի փափաքն էր: Պէտք է գիտակցիլ որ մենք բոլորս Յիսուս Քրիստոսի ընտանիքէն ենք:

Ան յայտնեց որ մենք կը դիմակայենք Յովհաննու Մկրտիչի մարտահրաւերը: Յովհաննու Մկրտիչ անապատին մէջ աղաղակող ձայն էր եւ մենք կը յիշենք թէ ինչ պատահեցաւ անոր: Թերեւս մենք կը վախնանք ունենալու նման ճակատագիր մը: Ան կեցաւ Հեռովդէս թագաւորին առաջ եւ ըսաւ անոր թէ ինչ որ ան կ'ընէր՝ սխալ էր: Ատոր համար ան գլխատուեցաւ: Ասկէ կը բխի հարց մը, արդե՞՞ք մենք կ'ուզենք ժողովրդային դառնալ թէ հաւատարիմ: Դժբախտաբար մեր մեծամասնութիւնը կը նախընտրէ ժողովրդային ըլլալը:

Բապպաթ եպիսկոպոս հաստատեց թէ որպէս Քրիստոնէաներ մենք չենք զօրակցիր իրարու այնքան՝ որ պէտք է զօրակցիլ: Հարկ է յարաբերութիւն ունենալ Աստուծոյ հետ, որպէսզի Իր ողորմածութեամբ կարենանք մեր ծառայութիւնը առաջարկել մեր շրջանակէն դուրս եւ մատուցենք այն ինչ որ Կայարը (այսինքն աշխարհը) չի կրնար տալ մենակեացներուն, հիւանդներուն, ծերերուն եւ հետապնդուածներուն վրայ գուրգուրալով: Այս կրնայ իրականանանալ երբ Քրիստոնէաներս կը սորթենք մեր թեզանիքները, կ'առաջարկենք մեր տաղանդները եւ կ'ըսենք, եթէ աշխարհը կ'ըսէ «ձախ գացեք» իսկ Յիսուսն ու մեր եկեղեցին կ'ըսեն՝ աջ, ապա մենք ԱՁ կ'երթանք:

Ամփոփելով, Բապպաթ Եպիսկոպոս ակնարկութիւն կատարեց

ներքին մարտահրաւերներու՝ հիմնուած եկեղեցոյ մեզի թելադրած յանձնառութեանց վրայ: Ան նաեւ ակնարկեց աշխարհի արտաքին մարտահրաւերներուն, ընկերային բոլոր բացթողումներուն, որոնց կը զիջինք եկեղեցոյ հիմնական բոլոր սկզբունքները:

Ակնդիրներէն, Տոքթ Արթին Ճէպէճեան անդրադարձաւ հաւատացեալներու Աստուծոյ հետ ունեցած յարաբերութեան եւ անաստուածներու թիւին յաւելումին: Ան խնդրեց դասախօսէն բացատրութիւն տալ Մէլքայթ եկեղեցոյ մասին: Բապպաթ Եպիսկոպոս բացատրեց թէ 451 թուականին կայացած Քաղկեդոնի ժողովին մասնակից եկեղեցիներն էին Ասորի, Ղպտի եւ Եթովպական եկեղեցիները: Քրիստոնէաները որոնք ընդունած էին Քաղկեդոնականութիւնը կը կոչուէին Մէլքայթ: Բառին արմատը Ասորերէն Մէլքն է որ կը նշանակէ Թագաւոր, թագաւորին հետեւորդներ: Բիւզանդիոնի կայսրը այդ ատեն ընդունած էր քաղկեդոնականութիւնը:

Իր սրտի խօսքին մէջ Սրբազան հայրը խորհրդածելով

Բապպաթ Եպիսկոպոսի դասախօսութեան, մարտահրաւերներուն որոնց դէմ յանդիման կը գտնուին հոգեւորականներ, նաեւ անդրադառնալով ծնողներու պատասխանատուութեան, ըսաւ որ հարկ է սերմեր ցանել երեխաներու մտքերուն մէջ, որ պտուղ ստացուի անոնցմէ այլապէս սերունդը պիտի բռնէ կործանումի ճանապարհը: «Ծնողներ իրենց զաւակներուն կուտան ամէն ինչ բացի հոգեւոր զարգացումէն: Մարտահրաւերները շատ են մեր երիտասարդութեան դիմաց, զորս զանոնք կրնան առաջնորդել կործանման» զգուշացուց Սրբազանը: «Մարդիկ կը խօսին փոփոխութեանց մասին, որոնց պէտք է ենթարկուի եկեղեցին, սակայն եկեղեցիներ, անհատներ եւ ընտանիքներ, փոփոխութեան ընթացքին կրնան իրենց պատկանելիութիւնը, Քրիստոսակեղրոն հաւատքը կորսնցնել, եթէ շատ զգուշ չըլլան» եզրակացուց Սրբազանը:

Շնորհակալական խօսքերէն ետք Սրբազան հօր աղօթքով աւարտեցաւ այս շահեկան դասախօսութիւնը:

Ասում են՝ Աստուծո ուղիներն անքննելի են:

Թերես՝ միանշանակ համաձայնվեմ, այս պարզ ճշմարտության հետ, քանի որ հինգ ու կես տարի առաջ, կյանքի բերումով, Միդնէյ ուղևորվելիս, ամենևին չէի կարողանա երևակայել այն ողջ իրադարձությունների զարգացման ընթացքի և արդյունքների մասին, որոնք տեղի ունեցան ինձ հետ՝ Ավստրալիաի հեռավոր մայրցամաքի հորիզոններում:

Բայց նայապէս, մարդկային կենսագրությունը և ճակատագիրը՝ արդյունք են, ներքին ապրումների, անձնական բովանդակության, հավատամքի, երևակայության և սիրո՝ արտահայտված կամքի դրսևորման հանրագումարով:

Եվ երևի թե հենց այս ամենի ցուցիչներից էլնելով էլ, Բարձրյալը կանխորոշեց իմ գործունեության և ծառայության հունն Ավստրալիայում:

Հանգամանքների բերումով, պատիվ ունեցա ստանձնելու Սիդնեյի Հայոց Առաջնորդարանի քարտուղարուհու պաշտոնը, որի շնորհիվ ինձ ընձեռնվեց բացառիկ հնարավորություն, յուրաքանչյուր օր, շփվելու և գործելու Ավստրալիայի և Նոր Զելանդիայի Հայոց Թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տեր Հայկազուն Արքեպիսկոպոս Նաջարյանի հետ, ինչը դարձավ իսկապես անկյունաքարային իրողություն իմ՝ արդեն բավական հասուն տարիքում, ձևավորման, աշխարհընկալման և հավատքի գորացման համար:

Ամեն օր աշխատանքի գնալիս, մտածում էի թե որքան երջանիկ մարդ եմ որ շփում ունեմ նման եզակի մարդկաց հետ, ինչպիսիք են՝ արժանապատիվ Տեր Ավետիս Քահանա Համբարձումյանը, Առաջնորդարանի ղիվանապետ պարոն Նշան Բասմաջյանը, Թեմական Խորհրդի ատենապետ պարոն Սարգիս Տեր-Պետրոսյանը, Թեմական խորհրդի փոխնատենապետ պարոն Ստեփան Քրքաշարյանը, Թեմական խորհրդի անդամ պարոն Գևորգ Չափրազյանը, գանձապահ Տիկին Լորա Արթինյանը և այլք:

Նրանցից յուրաքանչյուրը վերին աստիճանի պարկեշտ և պատկառելի հայ մարդու օրինակ դարձան ինձ համար՝ անչափ ազնիվ, լայնախոհ, արդարամիտ և հայ ազգի բաժարձակ նվիրյալի բնութագրով:

Մրբազան Հոր խորախորհուրդ հովհանու ներքո էր նաև, որ իմ հարազատ ընկեր, սարկավագ՝ Պողոս Քելեշյանի և համայնքի շնորհաշատ անհատների միահամուռ ուժերով հաջողեցինք կյանքի կոչելու մի քանի հայանապատ նախախաձեռնություններ, հայ ազգի քրիստոնյա հավատքի, հոգևոր և մշակութային արժեքների շուրջ համախմբելով սիդնեյաբնակ հայ համայնքի ներկայացուցիչներին:

Չեմ կարող նաև չհիշատակել, թե ինչ հոգեզմայլ հրճվանք էր ինձ համար, յուրաքանչյուր հինգշաբթի, ներկա գտնվել Աստվածաշնչի սերտման հանդիպումներին, որոնց մասնակցում էին, անվերջ հոգևոր զարգացման ծարավ ունեցող հրաշալի կանայք, որոնց հարցադրումները և Մրբազան Հոր իմաստուն պատասխաններն ու մեկնությունները, մի ողջ ճանապարհորդություն էին, երկնքի և երկրի աստվածային ճարտարապետության հրաշալիքներով և անբեկանելի ճշմարտության առանցքի շուրջ:

Այդուհանդերձ, ուզում եմ անհատակ երախտագիտությանս խոսքը հայտնել՝ Մրբազան Հոր գլխավորությամբ, բոլոր նրանց, ում հետ շփվելու առիթ և մեծագույն հաճույքը ունեցա Սիդնեյի Հայոց Առաջնորդարանի հյուրընկալ դոնների ներքո՝ անկեղծ սիրո, հոգատար ուշադրության և հարազատ ջերմության մթնոլորտում: Ուստի այդ լուսավոր և թանակագին հիշողությունները և անշեջ հետքն այլևս ընդմիշտ կուղորդեն և կոգեշնչեն ինձ՝ երկնապարզ կյանքիս ողջ ընթացքում:

Աստծո անսպառ ու գթառատ օրհնությունն ընդ ձեզ, հարազատներս:

Լավագույն բարեմաղթանքներով,
Ձեր Մարիաննա Պողոսյան
Երևան

Լուրեր Ծուխերէն

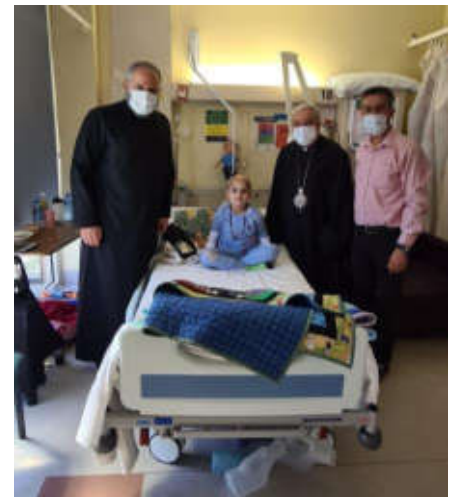
Ուէնուրըրթվիլ - ՄԻՏՆԻ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի

Կիրակի, 30 Հոկտեմբերին Եկեղեցոյս Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտները, ուսուցչակազմով պտոյտ մը ունեցան դէպի Castelhills Flip out, ազնիւ բարերարութեամբը Տիար Կարօ Գոյուսմճեանին:

Չորեքշաբթի, 2 Նոյեմբերին «Ս.Երրորդութիւն» եկեղեցոյ «Կոմիտաս»ի անուան երգչախումբը ելոյթ ունեցաւ կոմիտասեան եւ ազգային երգաշարով մը, Համազգայինի Շրջանային Խորհուրդի կազմակերպած «Պարգեւատրման երեկոյ»ի ձեռնարկին:

Կիրակի, 6 Նոյեմբերին, հաւատացեալ ժողովուրդի մասնակցութեամբ, յընթացս Ս. Պատարագին կատարուեցաւ Հայրապետական Մաղթանք՝ ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ. Ամենայն հայոց կաթողիկոսի գահակալութեան 23րդ տարեդարձին առթիւ:

Երկուշաբթի, 14 Նոյեմբերին Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ՝ Բարձրաշնորհ Տ. Հայկազուն Արք. Նաճարեանը, ընկերակցութեամբ «Ս. Երրորդութիւն» Եկեղեցոյ հոգեւոր հովիւ՝ Արժ. Տ. Միւռն Քինյ. Աւետիսեանի, հիւանդանոցային այց տուին Բարեկրօն Տիգրիս Կիւ. Սրկ. Ստեփանեանին երէց զակին՝ Եփրատին, որ կը պայքարի քաղցկեղի հիւանդութեան դէմ: Սրբազան հայրը իր զօրակցական այցելութեամբ, առողջաբեր աղօթքներով եւ Ս. Խաչով օրհնելով Աստուծոյ սիրելի զակին, Տիրոջմէն խնդրեց, որ կատարեալ առողջութիւն պարգեւէ եւ փարատէ անոր բոլոր ցաւերն ու հիւանդութիւնները:

Կիրակի, 20 Նոյեմբերին, յաւարտ Ս. Պատարագի արարողութեան, Եկեղեցոյս Տիկնանց ժրաջան յանձնախումբը կազմակերպած էր «Ֆալաֆէլ»ի ճաշկերոյթ «Պաթմանեան» սրահին մէջ: Պատրաստութիւնն ու նուիրատուութիւնը յանձն առած էր Տիար Խաչիկ Գըլըճեանը: Հաճելի հանդիպումներու, քաղցր զրոյցներու եւ համայնքի անդամները մէկտեղ հաւաքելու միտումով էր կազմակերպուած ձեռնարկը, որմէ ներկաները մեկնեցան գոհունակ սրտով:

Կիրակի, 27 Նոյեմբերին սուրբ Եւ անմահ Պատարագը մատուցեց Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ Բարձրաշնորհ Տ. Հայկազուն Արք. Նաճարեանը: Սրբազան հայրը նախագահեց օրհնութեանը եկեղեցոյ նուիրուած սպասներու, զգեստներու եւ անոնց բարերարներուն:

ՓՈՔՐ ԿԱՆԹԵՂՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՆԵՐ

1. Սեղա Տեյիրմենյան
2. Վարդուհի եւ Շուշան Մկրտիչեաններ եւ ընտանիք (2 փոքր կանթեղ)
3. Տիկին Արաքսի Տէմիրճեան
4. Տէր եւ Տիկին Մարգար եւ Վերա Մկրտիչեաններ
5. Տիկ. Էլօ Մկրտիչեան եւ եղբայրներ՝ Ալեքսանտր եւ Բոպերթ Եաղլճեաններ

ԶԳԵՍՏՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼ ՍՊԱՍՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՆԵՐ

- 1- Եկեղեցական զգեստներ՝ Տէր եւ Տիկին Ժագ եւ Ռիթա Ներսէսեան եւ զաւակները Ճեսիքա, Սթեֆանի, Փաթրիք
- 2- Մկրտարանի սրբապատկերի բարերարներ՝ Տէր եւ Տիկին Ռաֆֆի եւ Թալին Ատուրեան եւ Զաւակը՝ Յովան

- 3- Ս. Խաչի բարերար՝ Տիար Մկրտիչ Մերթժիմշէք
- 4- Դպրաց Դասի Շապիկներ՝ Պալիօզեան եւ Իսքենտէրեան ընտանիքներ
- 5- Թափօրի խաչի զգեստ՝ Տիկին Ֆիմի Պերպերեան:

Այլ եկեղեցական զգեստներու մասեր՝ ուրարներ, հողաթափներ եւ այլք հայթայթուած էին Ծխական Խորհուրդի կողմէ:

Աստուած վարձահատոյց ըլլայ բոլոր բարերարներուն եւ անոնց ընտանիքներուն:

Յաւարտ արարողութեանց, Առաջնորդին եւ Հոգեւոր Հովիւին հետ յիշատակի նկար առին «Ս. Երրորդութիւն» եկեղեցոյ Ծխական Խորհուրդը, Դպրաց Դասը, բարերարներն ու հաւատացեալներ:

Իսկ «Պաթմանեան» սրահին մէջ, Հոգեւոր Հովիւը յանուն արեւմտեան Սիսնիի հաւատացեալ հայութեան շնորհաւորեց Սրբազան Հօր եօթանասուներորդ տարեդարձը, Եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ Առաջնորդութեան տասնամեակը, մաղթելով արդիւնաշատ եւ օրհնաբեր երկար տարիներու ծառայութեան անսպառ կորով: Այս առիթով նաեւ միատեղ հատեցին Օրդ. Նայիրի Մարգիսեանի կողմէ նուիրուած կարկանդակը: Նոյն առթիւ, Հոգեւոր Հովիւն ու Ծխական Խորհուրդը յուշանուէր մը նուիրեցին Առաջնորդ Սրբազան Հօր: Հաւատացեալները հիւրասիրուեցան Տիկնանց Օժանդակ Վարչութեան կողմէ պատրաստուած համադամ անուշեղեններով եւ ըմպելիներով:

Երկուշաբթի, 28 Նոյեմբերին «Ս. Երրորդութիւն» Եկեղեցոյ մէջ զետեղուեցան ինն կանթեղներ:

Թող որ Քրիստոսի հրաշափառ լոյսը ողողէ բոլորիս կեանքերը եւ Լուսաւորչեան կանթեղը վառ մնայ բոլոր Հայ Եկեղեցիներու խորաններուն վերեւ:

Հոգեւոր Հովիւ եւ Ծխական Խորհուրդ

ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԷՆ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԷՋ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՑԱԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԺՈՂՈՎՐ 1-4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Նոյեմբերի 1-ին, նախագահությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ սկսաւ Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդի ժողովին աշխատանքները, ատենապետությամբ Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Մաշալեանի:

Տէրունական աղօթքէն ետք ժողովականները մէկ վայրկեան լուծեամբ յարգեցին սեպտեմբերի 13-14-ին աղբրեջանական ռազմական յարձակումին հետեւանքով գոհուած հայորդիներու յիշատակը:

Ժողովին բոլոր նիստերը վարեց Արեւմտեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ներկայացուցիչ

Երոպայի Հայրապետական պատուիրակ, Վատիկանի մէջ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Տ. Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամեան:

Ժողովին քննարկման առարկայ դարձան յետպատերազմեան շրջանին Արցախի եւ Հայաստանի մէջ ստեղծուած իրավիճակը, ինչպէս նաեւ Մայր Տաճարի հիմնանորոգման, օժման եւ միւռոնօրինութեան միջացառումներու կազմակերպման աշխատանքները: Օրակարգը նաեւ կ'ընդգրկէր ազգային, եկեղեցավարչական, կազմակերպչական, ընկերային, եկեղեցիներու եւ սրբավայրերու բարեկարգման ու վերանորոգման, Եկեղեցւոյ կրթադաստիարակչական առաքելութեան առնչուած հարցեր: Ժողովի աւարտին հրապարակուեցաւ հետեւեալ յայտարարութիւնը.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Խորը մտահոգութիւն ենք արտայայտում Հայաստանի եւ Արցախի նկատմամբ Աղբրեջանի շարունակուող ազրեսիայի՝ մասնաւորաբար 2020թ. 44-օրեայ եւ 2022թ. սեպտեմբերի 13-ին սանձազերծուած պատերազմի հետեւանքով Հայաստանի եւ Արցախի Հանրապետութիւններին սպառնացող լրջագոյն մարտահրաւերների, հայկական երկու պետութիւնների շուրջ ծաւալուող աշխարհաքաղաքական ու տարածաշրջանային անբարենպաստ զարգացումների առնչութեամբ:

Մեծապէս անհանգստացած ենք մեր ժողովրդի կեանքում հոգեւոր-բարոյական արժէքների աղճատման, ինքնութեան ճգնաժամի, ներհասարակական բեւեռացումով, սպազայի հանդէպ անորոշութեան ու տագնապի զգացումների ահագնացման, արտագաղթի տրամադրութիւնների աճի դրսևորումներով, որոնք իրենց քայքայիչ ներգործութեամբ դժուարացնում են առկայ գոյաբանական մարտահրաւերների յաղթահարումը:

Մեր աղօթքն ենք մատուցում առ Աստուած ու քաջալերանքը յղում Հայոց բանակի քաջարի զինուորներին եւ սահմանամերձ բնակավայրերի հերոսական ժողովրդին, որ բացառիկ նուիրումով ու անձնագոհութեամբ դիմագրաւում են թշնամական ոտնձգութիւններին ու յարձակումներին:

Ամբողջական զօրակցութիւն ենք բերում Արցախի մեր ժողովրդին՝ իր ինքնորոշման իրաւունքի պահանջատիրութեան մէջ, որն արտայայտուած է Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի օրեր առաջ կատարած յայտարարութիւնում, եւ վերահաստատում, որ Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքն անսակարկելի է:

Ողջունում ենք միջազգային հանրութեան եւ բարեկամ երկրների ջանքերը՝ ուղղուած տարածաշրջանում կայունութեան եւ խաղաղութեան հաստատմանը եւ բանակցութիւնների միջոցով առկայ հակամարտութեան խաղաղ հանգուցարումանը: Խաղաղ կարգաւորման գործընթացի շրջանակներում առաջնահերթ պէտք է նկատուի ռազմագերիների եւ պահուող քաղաքացիական անձանց ազատ արձակումն ու զոհուածների մարմինների վերադարձը:

Երախտագիտութեամբ կարեւորում ենք խաղաղապահ ուժերի առաքելութիւնը Արցախում՝ մեր ժողովրդի անվտանգութեան ապահովման գործում:

Կոչ ենք ուղղում Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանութիւններին՝ ամենայն ջանք ի գործ դնել ազգային մեր կեանքում բաժանարար գծերը վերացնելու, քաղաքական համոզմունքներով պայմանաւորուած խտրական մօտեցումները դադարեցնելու, ատելութեան եւ թշնամանքի մթնոլորտը յաղթահարելու, ազգային բոլոր շրջանակների ներգրաւմամբ բովանդակային առողջ երկխօսութիւն նախաձեռնելու ուղղութեամբ, որպէսզի կարելի լինի համազգային համախմբմամբ ապահովել Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի Հանրապետութեան անվտանգութիւնը, վերականգնել տարածքային ամբողջականութիւնը, կանխել մարդկային ու տարածքային հնարաւոր նոր ցաւալի կորուստները եւ միջազգային հարթակներում հետեւողականօրէն պաշտպանել Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքը:

Այս մարտահրաւերների յաղթահարումը կենսական է ու գոյաբանական եւ պահանջում է անմնացորդ զոհողութիւն իշխանութիւններից, Եկեղեցուց, ազգային կառոյցներից եւ համայն մեր ժողովրդից: Հայրենիքը ազգի յարատեւութեան երաշխիքն է, ուստի երկիրը ծայրաստիճան ճգնաժամային իրավիճակից դուրս բերելու համար պէտք է բացառել ամէն հատուածական ձգտում եւ շահ:

Յորդորում ենք հայրենաբնակ եւ աշխարհասփիւռ ողջ հայութեանը համախմբուել ի պաշտպանութիւն Հայաստանի ինքնիշխանութեան ու տարածքային ամբողջականութեան եւ Արցախի ինքնորոշման իրաւունքի:

Պատմութեան ընթացքում բազմիցս բախուել ենք առաւել դժուարին իրավիճակների, սակայն Աստուծոյ կամօք մեր ժողովուրդը ի գին բազում զոհողութիւնների, իր ազգային բարձր գիտակցութեամբ ու անսասան հաւատով, միասնականութեամբ եւ աշխատասիրութեամբ կարողացել է յաղթահարել ամէն դժուարութիւն եւ կերտել իր նոր կեանքը: Աստուծոյ ողորմութեամբ մեր ժողովուրդը այս փորձութիւնը եւս արժանապատուօրէն պիտի յաղթահարի:

Աղօթում ենք պատերազմի հետեւանքով զոհուած, վիրաւորուած, գերեվարուած, անյայտ կորած հայրերի եւ բռնի տեղահանուած ընտանիքների համար՝ Ամենախնամ Տիրոջ զօրակցութիւնն ու մխիթարութիւնը հայցելով վշտացեալ ու տագնապահար բոլոր հոգիներին եւ մեր ողջ ժողովրդին:

Թող Ամենողորմ Աստուած խաղաղութիւն պարգեւի աշխարհին համայն եւ համերաշխութեան մէջ պահի ազգերին ու ժողովուրդներին՝ Իր սիրոյ ու հաշտութեան շնորհը հեղելով մարդկային սրտերում ու հոգիներում:

Մայր Տաճարի հիմնանորոգության ընթացքին, Տաճարի օժան էլ Միւռնօրհնութեան արարողութիւններուն նախապատրաստման մասին Գհիս-ին զեկոյց ներկայացուց Մայր Աթոռի լուսարարապետ Տ. Մուշեղ եպիսկոպոս Բարայեանը:

Ժողովականները գոհունակութեամբ արձանագրեցին, որ Մայր Տաճարի հիմնանորոգման էլ շրջափակի բարեկարգման աշխատանքները մօտեցած են ւարտական փուլին: 2023 թուականին Մայր Տաճարի վերաբացման ու Միւռնօրհնութեան արարողութիւններուն էլ յարակից հոգեւոր-մշակութային միջոցառումներուն կազմակերպման համար ստեղծուեցաւ յանձնախումբ:

Կարելոր անդրադարձ կատարուեցաւ աղբրեջանական յարձակման հետեւանքով Հայաստանի էլ Արցախի մէջ ստեղծուած ծանր կացութեան, քննարկուեցին Հայաստանի էլ Արցախի անվտանգային խնդիրները, տարածքային ամբողջականութեան, ինքնիշխանութեան, Արցախի ինքնորոշման իրաւունքի արդար պահանջատիրութեան, առկայ իրավիճակին մէջ Եկեղեցւոյ առաքելութեան, ինչպէս նաեւ դարաբաղեան հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման գործընթացին առնչուող հարցեր:

Քննարկումների արդիւնքում Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդը հանդէս եկաւ յայտարարութեամբ:

Արցախեան 44-օրեայ պատերազմի էլ սեպտեմբերի 13-ին Աղբրեջանի կողմէն սանձազերծուած ռազմական գործողութիւններու հետեւանքով գոհուած զինձառայողներու էլ սահմանամերձ բնակավայրերէն տեղահանուած ընտանիքներու, վիրաւոր զինուորականներու ընկերային կարիքներու համար Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի կողմէն իրականացուող ծրագրերը ներկայացուց Մայր Աթոռի Սոցիալական ծառայութեան գրասենեակի տնօրէն Արժանապատիւ Տ. Մարկոս քահանայ Մանգասարեանը:

Տէր Հայրը տեղեկացուց, որ Մայր Աթոռի կողմից դրամական աջակցութիւն տրուած է ռազմական գործողութիւններու ժամանակ գոհուած 195 զինուորականներու ընտանիքներուն: Յառաջիկային աջակցութիւն պիտի ցուցաբերուի նաեւ անհետ կորած, զերեվարուած զինուորականների ընտանիքներուն էլ վիրաւորուած զինուորականներուն: Յիշեալ ծրագրի համար առաջին փուլով յատկացուած է 600.000 ԱՄՆ դոլար գումար: Նաեւ՝ ապահովուած է սահմանամերձ բնակավայրերէն տեղահանուած ընտանիքներու կեցութիւնը, տրամադրուած են սնունդի փաթեթներ:

Հայաստանի էլ Արցախի թեմերուն մէջ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ կրթադաստիարակչական առաքելութեան զօրացման ծրագրերուն մասին զեկուցեց Մայր Աթոռի Քրիստոնէական դաստիարակութեան կեդրոնի տնօրէն Տ. Զաքարիայ ծայրագոյն վարդապետ Բաղումեանը: Հայր Սուրբը ժողովականներուն ներկայացուց քարոզչական-կրթական գործունէութեան ռազմավարական հայեցակարգի նոր նախագիծը:

ԳՀԽ անդամները իրենց թելադրութիւնները կատարեցին էլ յանձնարարեցին մասնագիտական քննարկումներու միջոցով լրամշակել էլ ամբողջացնել հայեցակարգը:

Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդը նաեւ կարելորութեամբ անդրադարձաւ եկեղեցականներու պատրաստութեան, հոգեւոր կրթական հաստատութիւններու գործունէութեան առաւել աշխուժացման

հարցին: Այս առնչութեամբ որոշուեցաւ կազմել առանձին յանձնախումբ՝ աշխատանքներ իրականացնելու երիտասարդներու մէջ հոգեւոր կոչումին խթանման ու ժամանակի պահանջներուն համահունչ հոգեւոր կրթութիւն ապահովելու նպատակով:

ԳՀԽը քննարկեց նաեւ տաղաւար տօներու, սուրբերու յիշատակութեան օրերուն հոգեւոր, մշակութային միջոցառումներու կազմակերպման անհրաժեշտութեան, անոնց առաւել ժողովրդականութիւն հաղորդելուն էլ համազգային համախմբման առիթ դարձնելուն: Առնուեցան որոշումներ:

**ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՍՆԻ ՄԷՋ**

Նոյեմբերի 6-ին Մայր Աթոռի միաբանութիւնը, նախագահութեամբ Վեհափառ հօր, Պատարագի սրբազան արարողութեան մասնակցեցաւ Սուրբ Գայանէ վանքին մէջ: Պատարագիչ՝ Բարձր Տ. Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամեան: Ան շնորհաւորեց Հայոց Հովուապետին օծման եւ գահակալութեան 23րդ տարեդարձը եւ ի մասնաւորի նշեց. «Վեհափառ Տե՛ր, մենք բոլորս երախտապարտ ենք ձեզի, որ քաջութեամբ կը շարու-

նակէք դիմագրաւել եւ յաղթահարել առկայ մարտահրաւերները: Կ'աղօթենք, որ Ձերդ Սրբութեան սիրոյ եւ միաս նականութեան կոչերը լսելի դառնան մեր ժողովուրդի զաւակներուն՝ առանց խտրութեան, որովհետեւ այդ կոչերուն անսալը եւ զանոնք կեանքի վերածելը պիտի ըլլան մեր ժողովուրդի փրկութեան ու յաղթանակի ճանապարհը»:

Պատարագի աւարտին, կատարուեցաւ Հայրապետական մաղթանք:

ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱԻ ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նոյեմբեր 13-ին, Մասեացոսնի թեմի առաջնորդանիստ Սուրբ Յովհաննէս Աւետարանիչ եկեղեցոյ մէջ (Արտաշատ) յընթացս Սուրբ Պատարագին տեղի ունեցաւ քահանայական ձեռնադրութիւն: 5 երիտասարդ սարկաւազներ, ձեռամբ Տաւուշի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բագրատ եպիսկոպոս Գալստանեանի, կարժանանան քահանայական օծման եւ ձեռնադրութեան:

Նոյեմբերի 13-ին Արցախի մէջ եւս, առաջին անգամն ըլլալով, կատարուեցաւ քահանայական ձեռնադրութիւն: Ստեփանակերտի Սուրբ Աստուածածին Մայր Տաճարին մէջ, ձեռամբ Արցախի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Վրթանէս եպիսկոպոս Աբրահամեանի: Քահանայութեան աստիճանի արժանանացաւ ՊԲ գնդերեց եւ Արցախի թեմի Քրիստոնէական դաստիարակութեան եւ քարոզչութեան կեդրոնի տնօրէն Բարեշնորհ Գոռ սարկաւազ Գիրջեանը:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՌԴ ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՈՒՄԱՅԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Նոյեմբերի 11-ին Վեհափառը ընդունեց ՌԴ Դաշնային ժողովի Պետդումայի ԱՊՀ հարցերու յանձնախումբի նախագահի տեղակալ Կազբեկ Տայսաեւի գլխավորած պատուիրակութեանը:

Հայոց Հովուապետը գոհունակութեամբ արձանագրեց, որ հայ-ռուսական բարեկամութիւնն ու փոխյարաբերութիւնները ունին բազմադարեայ հարուստ պատմութիւն: Նորին Սրբութիւնն անհրաժեշտ նկատեց պետական այրերու, հասարակական եւ մշակութային գործիչներու նման փոխադարձ այցերը: Այս կապակցութեամբ Հայոց Հայրապետը երախտագիտութեամբ արձանագրեց բարեկամ Ռուսաստանի,

անձամբ ՌԴ նախագահ Վ. Փութինի կողմէն ներդրուող ջանքերը ի խնդիր Հայ-Ազերի հակամարտութեան կարգաւորման եւ տարածաշրջանին մէջ կայուն խաղաղութեան հաստատման ջանքերը: Նորին Սրբութիւնը յոյս յայտնեց, որ այդ ջանքերը կը նպաստեն Արցախի մեր ժողովուրդի ազատ եւ անվտանգ կեանքի ապահովման, ՀՀ ինքնիշխան տարածքներից հարբեջանական զօրքերու դուրսբերման, Ադրբեջանի մէջ պահուող գերիներու ազատ արձակման եւ զոհուած հայորդիներու մամիներու վերադարձին:

Հանդիպումին մասնաւոր անդրադարձ կատարուեցաւ երկու Եկեղեցիներու միջեւ առկայ ջերմ ու եղբայրական յարաբերութիւններուն եւ գործակցութեան:

Պարոն Կազբեկ Տայսաեւն իր հերթին անդրադարձաւ այցի արդիւնքներուն՝ ընդգծելով, որ այցի ընթացքին կարելոր աշխատանքներ են տարուած երկու երկրներու միջեւ առկայ բարեկամական եւ դաշնակցային յարաբերութիւնները առաւել զօրացնելու ուղղութեամբ: Վերջինս հաստատեց, որ պատուիրակութիւնը իր կարելին պիտի ընէ՝ նպաստելու հայ ժողովուրդի առջեւ ծառայած մարտահրաւերներու յաղթահարմանը:

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Դեկտեմբեր 1-էն երկարամեայ ծառայութենէն ետք վաստակեալ հանգստի կը կոչուի Արժանթինի և Չիլիի հայոց թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Գիսակ արքեպիսկոպոս Մուրադեանը: Իր փոխարէն առաջնորդական տեղապահ կը նշանակուի Հոգեշնորհ Տ. Առէն վարդապետ Շահենեանը:

DIOCESAN NEWS

Saturday 5 November – The Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, returned to Sydney after a one-week pastoral visit to New Zealand. This visit was of great significance and blessing for the small Auckland Armenian community and the Parish Council of St Gregory the Illuminator Church. Archbishop was accompanied on the visit by Diocesan Council members and guests. This visit also revived the ecumenical activity, which the Auckland Armenian community takes part in ((Details were in Paros Issue 63).

Sunday 6 November – On the 23rd anniversary of the enthronement of the Catholicos of All Armenians, the Pontifical Blessing was conducted during an interval in the Holy Mass.

Sunday 6 November – Archbishop Najarian and the Diocesan Council members participated in the annual Kermesse, organised by the Holy Resurrection Church. Due to the impact and restrictions imposed by the Covid-19 virus, this unifying annual community event was paused two years ago. More than one thousand Armenians were gathered on the church grounds with great eagerness. By the invitation of the Parish Council and Parish Priest Reverend Father Avetis Hambardzumyan, Federal Member for North Sydney Kylea Tink, NSW Member for Willoughby Tim James MP, Willoughby City Mayor Clr Tania Taylor and Councillors Georgie Roussa, Jam Xia, Robert Samuel and Sarkis Mouradian were also present. Delivering their addresses, the guests also took part in Armenian dancing to the delight of all attending. Masha Mnjoyan, Charlie Tchetchenian and Michael Aghabekian entertained with their soothing and enchanting voices. As always, the students of Hamazkaine Galstaun College, AGBU Alexander Primary, Hamazkaine Tarkmanchatz, Toomanian, Papazian, Holy Resurrection Sunday and Armenian Catholic Looyce schools, energised with their dancing, singing and recitations. The Hamazkaine Nairi and Sydney Dance Ensembles brightened the atmosphere with their impressive dance performances.

Archbishop Najarian personally thanked all the participants, among them, the Ladies auxiliary committees, who did a superb job in coordinating all the donated items for purchase during the Kermesse, in support of the Holy Resurrection Church. And not to be overlooked, the games and children's corner where great efforts were made to keep the youngsters busy.

Paros editorial congratulates the organising bodies, as well as the day's MC's Deacon George Najarian and Aram Amirghan for their magnificent management of the day's program.

Sunday 6 November – At the invitation of the Hamazkaine Literary and Cultural Committee, Archbishop Najarian participated in the Literary Evening, which was held in the Nairi Chapter's Ararat Centre in Ryde. The theme of the Literary Evening was "My Holy Homeland", the understanding of the Homeland through poetry and other literary works. The participants in the exercise, numbering eight, read pieces of prose and poems listed as: Avedik Isahakian "Hayrenik", Terenig Demirdjian "Haye", Yeghishe Charentz' "Eli Karoun Gka", Vahagn Tavtian's "Hayrenik", Garabed Kupelian's "Im Sourp Hayrenik", Vahram Mavian's "Im Doun Hayrenik", Yeghivard's "Haverjagan Hayrenik" and Hovhannes Shiraz's "Gdag".

The hostess during the event, Mrs Lilik Kotoyan raised the standard of the event, bridging the segments with appropriate and relevant additional information. Qanon player Mrs Lousik Tovmassian enriched the program with Armenian pieces.

At the close, Archbishop Najarian was invited to share his message. Over the last few years, Archbishop has been present during each of the events organised by the Literary Committee, encouraging the handful of Armenian women in their mission. He expressed his satisfaction for conceiving and organising this unique experience, especially as the Motherland is facing great challenges; urging all to cling to our Homeland, without despair and in unity, holding onto our land and our rights.

Archbishop closed the evening with his benediction. He gave a positive account of this initiative to Paros editorial, and accordingly, we encourage the organisers to continue coordinating similar programs.

Monday 7 November – Archbishop Najarian presided over the periodic Armenian Community Welfare Centre Board meeting. We are pleased to inform our readers that well-known Sydney based psychiatrist Dr Artin Jebejian has been appointed a member of the Board, which further enhances the competence of this body. Paros editorial wishes every success to the recently appointed Dr Jebejian and all the board members.

Wednesday 9 November – Archbishop Najarian presided over the joint consultative meeting quarterly held in the Diocesan Centre with the participation of the spiritual fathers of the Armenian Community and representatives of the political, cultural, sports and charitable associations. During the meeting, it was decided to meet quarterly in the Diocesan Centre to discuss the issues of concern regarding Armenia, Artsakh and the community, as well as keeping informed about past and future activities. It was also decided to prepare guidelines to be tabled at the next meeting.

Friday 11 November – Accompanied by Diocesan Council Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian, Councillor Mr Kevork Tchaprastian and Armenian Church Radio presenter Mrs Marina Avagyan-Tchaprazian, Archbishop Najarian left for Melbourne to take part in the 60th anniversary of the establishment of the Melbourne Parish, St Mary's Church. Parish Pastors Reverend Father Avetis Hambarzumyan and Father Miuron Avedisian with their wives, and Chancellor Nishan Basmajian from New Zealand travelled to Melbourne for the occasion as well.

Saturday 12 November – A Formal Dinner was held in the Park Royal Hotel banquet hall with 250 members of the Armenian community and organisation representatives present for the 60th anniversary celebration.

The Premier Daniel Andrews was represented by Victorian MP Hon Colin Brooks, (Minister for Disability, Aging and Carers and Minister for Child Protection and Family Services). MC for the evening was Hamazkaine St Mesrob Mashdotz School Principal Deacon Kevork Krozian. The atmosphere was heightened by talented singer Masha Mnjoyan, who had travelled to Melbourne from Sydney for this occasion.

The MC commenced his remarks quoting from the first stanza of Tekeyan's "Yegeghetzin Haygagan".

"The Armenian Church is the birthplace of my soul.

As a cave is vast, evident yet mysterious, dark and light,

Its forecourt welcoming, its platform wide, and in the distance,

Standing with its altar silent, as a boat set to sail".

Through these lines, our beloved poet reminds us that we find intangible values within the Armenian Church.

The secular Armenian, faithful to his church, the birthplace of his soul, will live proud and steadfast down through the centuries, facing all difficulties armed with his faith.

Let us take a moment to remember all the sponsors, who by their selfless labours, unconditional dedication and unlimited sacrifices, strengthened the Armenian Church, and not only nurtured the church these 60 years, but also, illuminated it. They have become the eyewitnesses of Poet Vahan Tekeyan's verses.

On this unique and historic day, we celebrate a victorious milestone for Melbourne Armenians and Australian

Armenians in general. It is the result of the Armenian will and sacrifice. Our immortal poet, Vahan Tekeyan describes the Armenian Church with these words, "The Armenian Church is the birthplace of my soul. The worldwide dispersed Armenians armed with their faith, loyal to their church, have lived proud and unshaken, through the centuries confronting all challenges and difficulties. Let us reflect on all the devoted individuals who gave selflessly, served and supported unconditionally with countless sacrifices, not only to ensure the survival, but also the glorification of the Armenian Church in all its aspects. They became the living witnesses of Vahan Tekeyan's words and sentiment.

This exceptional and historic milestone for the Melbourne and Australian Armenian community represents a victory, a testament to the will and sacrifice of the Armenians in a small and determined

community, so far from the Motherland".

During the ceremony, the 'Armenians in Victoria' book was launched for this occasion. This exhaustive volume was achieved through the hard work of the editorial team, Reverend Father Khacher Harutyunyan, Messrs Sarkis Selian, Vahe Ketib, Avak Bedikian and Alec Khachoyan and their ten assistants. The book contains archival material and more than 300 photographs. It was published by TC Printing, sponsored by Mr Takvor and Shant Chiulli as well as Mrs Tamar Meguerditchian.

During the ceremony, a documentary film was screened, produced by Mathew Keisoglu and Shmavon Azadian, music by Vincent Furfaro, cinematography assistant Roupén Shahinian. The narrator, is seasoned SBS presenter George Donikian.

Reverend Father Khacher Harutyunyan expressed his gratitude to all who contributed to the success of this exceptional celebration. “May God bless the organising committee and incense imbued prayers are raised for the eternal memory of the founding members. It is by the grace of their vision that we came to possess St Mary’s Church 60 years ago. They were aware that the church was our comfort and our salvation”, concluded Father Khacher.

Following the closing message delivered by Archbishop Haigazoun Najarian, the event was drawn to a close. Archbishop made reference to the church viewed as a guiding force and a source of spiritual life, inherited by founding forefathers of the community. “You are the guardians of our faith and you will strengthen the church with your united efforts. It is there that we feel the power of our homeland. The church has challenges, one of which is making the church accessible to the youth. The church is an institution called to serve all Armenians; it is a great force and a great weapon for the protection of Armenia. The Armenian Church is called to fill the void in the soul. You are called to fill that emptiness, otherwise, a stranger will fill it. Make every effort to keep our church our grandchildren’s church. By living the present together, we will build the future’, concluded Archbishop.

Sunday 13 November – The following day the 60th anniversary observances continued when Archbishop Najarian celebrated Holy Mass in St Mary’s Church with the participation of Father Khacher, Father Avetis and Father Miuron. The church procession, with the *Zvartnotz* choir and deacons leading, led the Primate and Parish Pastors into the church while singing the *Hrashapar*/wondrously glorious hymn. Archbishop delivered the day’s relevant sermon, emphasising the strengthening of faith; and affirmed that the strength of faith is determined by its continuity. We have, as a people, for generations, been able to continue our faith strong, and the loyal custodians of our predecessors. “This church bears witness to the strong faith of our forefathers who have, by their sacrifices, left us this church as an

inheritance. They enjoyed their lives, by building, they did not procrastinate. They followed the teaching of St Paul the Apostle, who said, whatever good you will do, do it today, so that you may be blessed. This signifies that whatever good you commence, see it through to completion and your descendants will be blessed.” And in reference to St Mary’s Church, Archbishop remarked, “this church is not only a Christian centre, but also possesses a national identity”. He wished that this enthusiasm, the love, the unity that the community has demonstrated, on the occasion of the 60th anniversary, may become a mission and be a continuing presence.

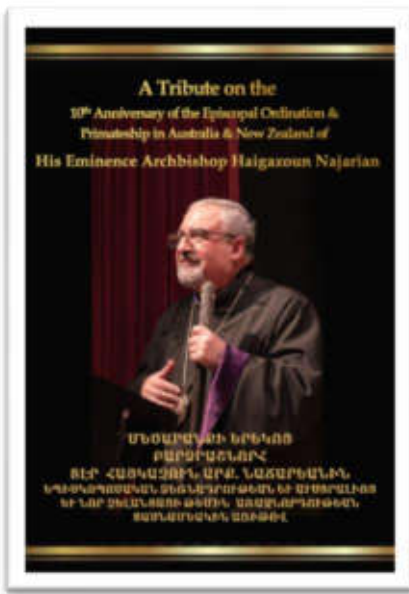
The Parish Council of St Mary’s Church had the wonderful idea to invite the Melbourne Armenian community to participate in a ‘love meal’ and savour the Aginian School and Hamazkaine Mesrob Masdotz Matteosian School children’s artistic performances. This was a beautiful example of united efforts, that was evident for the more than 200 attending. Students from high school right through to the youngest in kindergarten took part in song, dancing, readings and recitations, creating excitement for the Archbishop and all who were attending.

Paros editorial congratulates this united Christian work transferring the spirit of this 60th anniversary to the next generation. Before the Archbishop closed the proceedings with his benediction, the Parish Council and Father Khacher gifted copies of the 'Armenians in Victoria' book to the guests from Sydney and New Zealand. The gathering concluded with Archbishop's call for unity.

Tuesday 15 November – Archbishop Najarian presided over the periodic Diocesan Council meeting. The meeting heard the Primate's monthly activity report and also the monthly reports of the Parish Pastors of Holy Resurrection and Holy Trinity churches, Father Avetis and Father Miuron. The efforts of the Primate and the Parish Pastors in the spiritual and national domains were acknowledged and commended. The meeting reviewed the Diocesan strategic processes, the administration of the orphan's fund, the marking of the 10th anniversary of Archbishop's episcopal ordination (see 20 November) the online lecture evenings, "Friends of the Diocese" program to name a few.

Sunday 20 November – The day finally arrived to celebrate the 10th anniversary of the episcopal ordination of the Primate of Australia and New Zealand. The organisers of the event, committee members, Mesdames Laura Artinian, Nora Bastajian, Taleen Marcarian and Mr Nishan Basmajian put into action a high quality program worthy of merit, with close to 160 guests attending. The event took place in the Miramare Gardens Lotus Room. Among the guests were, The Hon Mark Coure MP, Minister for Multiculturalism and Minister for Seniors, representing the Premier of NSW, Dominic Perrottet, whose address is included in this issue on page 38). Other guests included Clr Tanya Taylor, Mayor of Willoughby; Tim James MP, member for Willoughby; Member of the Legislative Council, Mr Peter Poulos; Wentworthville City representative Mr Elmore; Willoughby City representative Clr Sarkis Mouradian; Metropolitan Archbishop Basilios Kodseie of the Antiochian Orthodox Church; representing the Head of the Anglican Church, Bishop Malcolm Richards; NCCA President Reverend John Gilmore and the General Secretary Elizabeth Stone; NSW Ecumenical Council General Secretary Reverend Father Shenouda Mansour; representing the Syriac Orthodox Church Reverend Nabil Kablo; Monsignor Parsegh Sousanian Patriarchal Vicar of the Armenian Catholic Church of Australia; Pastor of the Armenian Evangelical Church Reverend Hagop Sarkissian; president of the Armenian Missionary Association of Australia Reverend Krikor Youmoushakian; Holy Resurrection and Holy Trinity Church Parish Pastors, Father Avetis Hambardzumyan and Father Miuron Avedisian, Archpriests Father Norayr Patanian and Father Barteve Karakashian, ARF Central Committee representative Mr Garbis Sarian, Armenian Democratic Liberal Party Mr Haig Lapedjian, ARS Central Committee representative Mrs Nina Kaprielian, Hamazkaine Regional Committee representative Mr Raffi Shishoyan; AGBU Sydney Chapter representative Mr Mihran Lapedjian. All members of the Diocesan Council attended, headed by the Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian as were representatives of all

the auxiliary bodies of the church. The MC for the evening was Diocesan Council member Mr John Marcarian.

The organising committee had prepared a bilingual 16 page commemorative booklet which was provided for the guests. The first page presented the Message of His Holiness Karekin II Catholicos of All Armenians, followed by the sentiments of the Diocesan Council and a general report of the Archbishop’s 10 years of service. The booklet also included the names of the event sponsors, profiles of the performers and the evening’s program. The publication basically reflected a glimpse into the decade-long activities of the Primate.

The program showcased internationally renowned soprano Natalie Aroyan singing “Chinar Yes” and Puccini’s “Vissi Darte”; Charlie Chech (Tchetchenian) and Isabelle Marcarian sang a duet of “What a Wonderful World” and Charlie performed “Come Fly With Me”, “When You Wish Upon a Star” and Archbishop’s favourite “New York, New York”. Young and talented saxophonist Kevork Mouradian played Aram Khachatourian’s

“Ororotsayin”. All the performers were accompanied on piano by talented musician Mrs Beatrice Kouyoumdjian-Rankin.

On behalf of the Diocesan Council, the Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian delivered his heartfelt address in English (the full speech may be read on page 40). The MC read the message of Dr Prof Abraham Terian from Fresno, who is a prominent lecturer at various American universities (see page 42) as well as a message from NSW

Legislative Assembly Speaker the Hon Jonathon O’Dea; video recordings were presented by the Primate’s fraternal brothers and close associates, Archbishop Khajag Barsamian Representative of the Armenian Church to the Holy See in Vatican, Archbishop Hovnan Derderian Primate of Western Diocese of America, Archbishop Vicken Aykazian Vice Moderator of the World Council of Churches, Bishop Robert Rabatt Eparch of the Melkite Catholic Church in Australia and New Zealand, and the Hon Paul Fletcher MP.

Before the end of the ceremony, Archbishop Najarian conveyed his heartfelt sentiments, in Armenian and in English, please see below.

First of all, I thank God for the way in which He leads. Ten years ago, this month, if they had told me “you will become the Primate of the Armenian Diocese of Australia and New Zealand”, my response would have been, “are you joking? But ... that is what happened. Suddenly, His Holiness called me while in Austria on a Pontifical Mandate, as I was struggling to learn German, he told me that he was to send me to Australia to assume the position of the late Archbishop Aghan Baliozian of blessed memory.

Ten years ago .... Is ten years a long time or short, perhaps it is difficult to say ...? During these 10 years, many a Prime Ministers have come and gone in Australia, many governors have changed, in the United States

Presidents have been replaced and even the Queen passed away.... Although all these matters have nothing to do with me, however, I would like to say that 10 years is often considered a long time, when events occur.

When the question is asked what have you accomplished in these 10 years, I will say that I am not a miracle worker, you are the miracles, it is in you, in your hearts and souls. If I completed anything and the Diocese advanced, it was by the grace of the community, particularly the Diocesan Council, the church and community bodies and organisations.

As we find ourselves here today, it was impossible for my work to succeed without you...

On the first day I said that I will be the Primate of the people, your man, with you, I will humbly listen to your thoughts. And when I make a mistake, I will be ready to ask for your forgiveness.

However, when the question concerns church principles, faith and doctrines of the Armenian Church, I will not give in one centimetre. I have been a principled person, as an inspector, teacher, pastor and now Primate. In ten years, I opened my heart to you and listened to you, your questions, and tried to reach your needs, I taught with my service, my sermons, my lectures, and I asked you to use my knowledge for your needs. For 10 years I was a humble servant of God, preaching His Word and living that Word to the best of my ability, certainly within the limits of my ability as I am not a saint. I am someone like you, simply, God has given me this position that you have approved of, so that I can lead the Armenian Church, through the clergy and laity, and to pass the banner on to the next generation. One should be wise and know when the time has come. All those who cling to their position bring harm firstly to themselves and then to their organisation. So, when one day, I leave and you remember me and say "we had a good time with him, he was a good person", that will be enough for me...

A special note of thanks to all the guests, clergymen, and politicians. Special thanks to the Diocesan Council, church fathers and all who are here today. May God bless you all."

This unforgettable evening closed with a toast and standing ovation.

Organising Committee:
 Chancellor Nishan Basmajian
 Mrs Nora Bastajian
 Mrs Laura Artinian
 Mrs Taleen Marcarian

Monday 23 November – At the invitation of Bishop Anthony Randazzo of the Catholic Diocese of Broken Bay, accompanied by Father Avetis Hambarzumyan, and Deacon Nishan Basmajian, Archbishop Haigazoun Najarian participated in the “Red Wednesday” service. Red Wednesday is dedicated to the remembrance of persecuted Christians around the world. Archbishop and his entourage were the only group representing the Orthodox Church, greatly appreciated by the officiating Bishop. More than 300 believers were gathered in Our Lady of Dolours Church in Chatswood, predominantly of the Catholic faith. The General Secretary of the NCCA, Elizabeth Stone was also present.

In his sermon, Bishop Randazzo referred to the peoples persecuted for their faith, including the Armenians, seeking God the Father’s mercy and justice from the international community to support the rights of Christian communities. During the service, prayer was raised for peace in Ukraine and the well-being of the Ukrainian people.

Following the liturgy, a reception was held during which time, the Bishop and the Parish Priest of the Church, Father David had an intimate conversation with their Armenian guests.

Tuesday 29 November – Archbishop Najarian accompanied by NSWEC Executive Board member Chancellor Nishan Basmajian, took part in the quarterly held meeting of heads of Churches in the Uniting Church in Australia, Synod of NSW & ACT rooms, Pitt Street, Sydney, chaired by Council President Reverend Myung Hwa Park. The theme of the meeting was “Our Common Interest”.

The President suggested discussion be on Christian love and to give practical examples. There were many instructive points in each participant’s response and testimonials about their response and testimonials about their experiences. The participants informed each other about the activities performed in each church. The ordination of the Archbishop,

The President suggested discussion be on Christian love and to give practical examples. There were many instructive points in each participant's response and testimonials about their experiences. The participants informed each other about the activities performed in each church. The representatives of our church referred to various activities, such as the 10th anniversary of the episcopal ordination of the Archbishop, his 70th birthday celebration, the 60th anniversary commemoration of St Mary's Church, the online

lectures, the concert evening dedicated to the 10th anniversary of Archbishop Aghan Baliozian of blessed memory and sharing details of various other events.

The moderator of the Uniting Church Synod of NSW & ACT the Reverend Simon Hansford presented a reflection of the World Council of Churches "Draft Unity Statement First Revision", during which, he touched on the great work to be carried out by the church, especially against injustice. Among others, he recalled the unjust events related to Artsakh and Armenia.

Following Simon Hansford's presentation, Father Shenouda Mansour presented the topic "Christ's Love and Bond of Unity and the Church's Common Witness", to the face to face participants and those joining online.

The NSW Ecumenical Council is doing great work in spreading Christian love, which is a commendable phenomenon. From the days of Archbishop Aghan until the present, our church has been actively engaged in the Council's activities. At the close, the representative of the ACT FOR PEACE organisation launched the Christmas Bowl 2022.

The Christmas Bowl is the longest-running ecumenical appeal in Australia. Started in 1949 by Reverend Frank Byatt of Victoria to help refugees from World War II, its mission is to forge a loving connection between Christian communities here in Australia and people around the world to provide safety in exile for people forced from their homes by conflict and disaster. Gifts through the Christmas Bowl support local partners to meet urgent needs and help create a world where uprooted people have a safe place to belong.

Wednesday 30 November – Online Lecture: "Challenges the Christian World is Facing Today"

On 30 November, the Most Reverend Bishop Robert Rabbat, Eparch of the Melkite Church of Australia and New Zealand delivered the 24th lecture in the series of monthly lectures conducted by the Diocese and was the last for 2022. The session was hosted by Mrs Lena Nazarian.

Who is Bishop Robert Rabbat?

Born in Beirut on 14 February 1960.

He studied at the *Collège De La Salle* Brothers.

In 1979, he travelled to the United States where he graduated with a Bachelor of Science in Chemical Engineering, and another Bachelor of Science in Mathematics.

In 1989, Bishop Robert entered Saint Paul's Institute for Theology and Philosophy in Lebanon as a seminarian for the Archdiocese of Beirut. He graduated in 1994 with a double Licentiate in Philosophy and Theology and was ordained to the priesthood in the same year.

In 1997, he received a Masters in Communication from Perdue University in Indiana and was appointed editor-in-chief of the Melkite diocesan magazine, *Sophia*.

He was nominated to the Board of Directors of *Télé-Lumière International* in 2003 and in 2004 was elected as Vice-President of the Board.

During his time in Northlake USA, his keen interest led him into vast ecumenical work.

In 2005, Father Robert was appointed Rector of the Cathedral of the Annunciation, Boston, and was elevated to the dignity of Archimandrite.

Bishop-Elect Robert Rabbat received episcopal consecration on 16 September 2011 and was enthroned as the Melkite Catholic Eparch of Australia and New Zealand and all Oceania.

He is a member of the Australian Catholic Bishops Conference and a founding member and the President of the Australasian-Middle East Christian Apostolic Churches.

Bishop Rabbat commenced his talk referring to an article in The Guardian, indicating that for the first time in a Census held in the United Kingdom, with a population of 67 million, less than half the population identified themselves as Christian; 5.5 million less than the number in 2011. The Muslim population had grown in number, with 22 million identifying themselves with no religion. Bishop Rabbat then referred to the Gospel verses of Luke 12:35-36 where Jesus commanded *“Be dressed ready for service and keep your lamps burning like servants waiting for their master to return from a wedding banquet...”* and Luke 12:54-56 *“Jesus said to the crowd, “When you see a cloud rising in the west, immediately you say, ‘It’s going to rain,’ and it does and when the south wind blows, you say, ‘It’s going to be hot,’ and it is. Hypocrites! You know how to interpret the appearance of the earth and sky. How is that you don’t know how to interpret this present time?”* He focused on these two questions during his lecture: Why are our lamps not lit and why are we not able to interpret the present signs?

In outlining the challenges, Bishop Rabbat focused on the following three points

Firstly, quoting George Santayana, “If we do not remember the past, we are condemned to repeat it,” he cited the examples of: What if Armenians would forget the past? Who remembers the plagues that took the lives of millions? We only remember the Spanish flu because of Covid 19. He reflected on why atrocities happened, and what we can do to prevent them from happening again. He resolved that by not holding onto hatred but to learn from it so it does not happen again.

The second challenge he noted is the seduction of technology and the lack of relying on knowledge. We have great technology at hand, sending people to the moon, predicting the

weather and so on. However today, we rely on Google for all types of information and the forming of personal opinions. We are seduced by social media and cannot be sure whether what we read is true or fake news. We often hear the statement, knowledge is power. He brought up the example of when you have a health concern you visit the doctor who has studied for at least 7 years and provides knowledge on the issue.

Similarly sad today, is the lack of knowledge in the Holy Scriptures. Whilst sitting with children, parents will very rarely make a reference to the Holy Scriptures or to the church fathers. There is also ignorance in the church teachings and the saints. Jesus commanded His disciples to go and preach the good news to the whole world. “How will our children spread the good news to the coming generations if they are not taught it themselves? A prime example of this is the fruit by which Eve was deceived by the serpent in the Garden of Eden. Often people refer to it and believe without doubt that it was an apple, but the Holy Bible makes reference to a fruit, not an apple. Hence today, people say that there are three apples that changed the world – the apple in Genesis, the apple of Isaac Newton’s theory of the law of gravity and the apple of Steve Jobs.”

In Revelations 12:9 we read the ancient serpent, the devil deceived the whole world as he deceived Eve. Whenever we are seduced by anything we are overtaken by them.

Bishop Rabbat also went on to explain how human beings are faced with two forces, internal and external forces addressing some of these examples and points. The individual in relation to health and wellbeing, the earth and the natural forces, companies with employees and competition, the church with the dwindling number of clergy and faithful. Clearly the decrease in the size of the family unit would contribute to the latter. In the past the average family consisted of eight to ten people. In general, parents no longer discuss or encourage their children to consider devoting their lives to an ecclesiastic life. The church needs the skills and great talents of the people in our community. Sadly, when it comes to the church we do not make the time, but we make sure we do for a meeting with important contacts for business ventures or personal interests. Bishop Rabbat asserted, there is nothing wrong with any of that, but time and effort is not offered to the church. He stated we do not know how much time we have. We do not know when the thief will come knocking on our doors, but hopefully we will be ready.

The third challenge he spoke of was the parishioners' personal relationship with Jesus Christ praying personal prayers, not only reciting from the printed prayer books. He also called for unity in the church. He recounted how in John 17:22 *Jesus prayed, to God the Father, "I have given them the glory that You gave Me, that they may be one as We are one."* Today we are open to the whole world, mixed marriages are common and unity among the churches was the wish of our Lord Jesus Christ. We are all of the family of Jesus Christ.

He stated that we face the challenge of John the Baptist who was a voice crying in the wilderness and we remember what happened to him. Perhaps we fear a similar fate. But he stood before King Herod and told him what he was doing was wrong. It led to his beheading. The question is, do we wish to be popular, or do we wish to be faithful. Unfortunately, most of us wish to be popular.

He acknowledged that as Christians we are not offering comfort as we should. We need to have a relationship with God, so that through His grace, we can reach out to the outside world and offer what *Caesar* (the world) cannot offer; caring for the lonely, the sick, the elderly, the victimised. This can only happen when we as Christians roll up our sleeves, offer our talents, and say, that if the world says "go left", but Jesus Christ and our church say "go right", we go right.

In summary, Bishop Rabbat referred to the internal challenges based on our commitment to the teachings of the church. He brought awareness to the outside challenges of the world with all the social issues compromising the essential tenets of the church. He drew attention to studying the Holy Scriptures and arming ourselves with the knowledge we need.

With the opportunity for questions, Dr Artin Jebejian commented on the believer's connection with God and the growing numbers in atheism. Dr Jebejian asked Bishop Rabbat to enlighten the audience on the origins of the Melkite Catholic Church. Bishop Rabbat explained that during the Council of Chalcedon in 451AD, the churches in attendance were the Syriac, Coptic and Ethiopian. The Christians who accepted the teaching of the Council of Chalcedon 451AD were called Melkites. The name Melkite is derived from the Syriac word *melek* which means king, followers of the king. The Byzantine emperor of the new Roman Empire at the time also accepted the teachings of Chalcedon.

In his closing remarks Archbishop Haigazoun Najarian reflected on Bishop Rabbat's presentation, the challenges of the clergy and the parent's responsibilities. That the seed needs to be planted in the child in order to bear fruit or bear the risk of travelling a destructive path. "Parents give their children everything except spiritual development; there are many challenges ahead for the young, which can lead them to destruction," Archbishop warned. "People talk of changes needing to take place in the church, but churches, individuals and families can, through change, if not careful, lose their identity, their Christ-centered faith. "

The Archbishop thanked his brother in Christ, Bishop Robert Rabbat for his informative presentation and closed the evening in prayer.

Parish News

Wentworthville, SYDNEY Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

Sunday 30 October, the students of Holy Trinity Church Sunday School, accompanied by their teachers,

set off an excursion to the *Castle Hill Flip Out*, with the much appreciated sponsorship of Mr Garo Kouyoumdjian.

Wednesday 2 November, the Holy Trinity Church 'Gomidas' choir participated with compositions by Gomidas and various national folk songs during the Hamazkaine Regional Committee's 'Presentation evening'.

Sunday 6 November, during an interval of the Holy Mass liturgy, with the participation of the faithful, the Pontifical Blessing was conducted on the 23rd anniversary of the enthronement of His Holiness Karekin II Catholicos of All Armenians.

Monday 14 November, the Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian, accompanied by the Parish Pastor Reverend Father Miuron Avedisian, paid a hospital visit to see the eldest son of honorable Sub-deacon Dikris Stepanian, Yeprat, who is battling cancer. Through the Archbishop's supportive visit, his raising of healing prayers and blessing before the Holy Cross, implored Almighty God grant complete healing and remove all pain and illnesses inflicting His beloved child.

Sunday 20 November, following Holy Mass, the diligent Ladies Auxiliary held a '*falafel*' luncheon in the Batmanian Hall. Mr Khachig Keledjian donated and took responsibility of the preparation. The function's purpose was for a cheerful gathering, with enjoyable conversations, simply bringing the community together. All left the hall with contented hearts.

Sunday 27 November, the Primate Archbishop Haigazoun Najarian celebrated Holy Mass and presided over the blessing service of donated items for use during Holy Liturgy.

DONATIONS OF SMALL LANTERNS

1. Seta Demirdjian
2. Vartouhi and Shoushan Megerditchian and family (2 small lanterns)
3. Mrs Araxi Demirdjian
4. Mr and Mrs Markar and Vera Muegerditchian
5. Mrs Ello Muegerditchian and sons, Alexander and Robert Yaghdjian

VESSELS AND VESTMENTS

1. Church Vestments – Mr and Mrs Jack and Rita Nercessian and children, Jessica, Stephanie and Patrick
2. Baptismal font icon – Mr and Mrs Raffi and Taleen Adourian and son Hovan
3. Holy Cross – Mr Megerditch Sertshimshek
4. Choir Robes – Baliozian and Iskenderian families
5. Processional Cross Vestments – Mrs Fimi Berberian

Several church vestments, stoles, slippers and the like, were acquired by the Parish Council.

May God reward all sponsors and their families.

At the close of the ceremony, a commemorative photo was taken of the patrons with the Primate, Parish Priest, Parish Council of Holy Trinity Church, the Choir members and the faithful congregation.

And following, in the Batmanian Hall, on behalf of the western Sydney community faithful, the Parish Priest congratulated the Primate on his 70th birthday, the 10th anniversary of his episcopal ordination and his primacy, wishing him continuing long years of boundless vigour in his fruitful service.

A celebratory cake was donated by Miss Nayiri Sarkissian for this occasion and the Parish Pastor and Parish Council presented a gift marking the milestones.

All enjoyed the delectable dishes and drinks prepared by the Ladies Auxiliary.

Monday 28 November, the nine lanterns were installed in Holy Trinity Church. May Christ's miraculous Light flood our lives and the Illuminator's candle remain burning on the altars of all Armenian Churches.

Parish Priest and Parish Council

Speech of the Hon Mark Coure MP, Minister for Multiculturalism representing Premier Perrottet 10th Anniversary of Archbishop Najarian's Consecration Sunday 20 November 2022

I also extend that respect to all Aboriginal and Torres Strait Islander peoples here today.

His Eminence Archbishop Haizagoun Najarian,
Primate of the Diocese of the Armenian Church of Australia
and New Zealand, and his amazing team

Distinguished guests:

His Eminence Metropolitan Archbishop Basilius, head of the Antiochian
Orthodox Church

Parliamentary Colleagues

Ladies and gentlemen.

It's a great privilege to be here representing Premier Dominic Perrottet,
who sends his best wishes to everyone at tonight's very special
anniversary.

In the 10 years since the Archbishop's episcopal consecration, he has
faithfully led the Armenian community and, of course, the church's activities.

Indeed, His Eminence's spiritual guidance has ensured the Armenian church continues to flourish here in
Australia.

His leadership has been exceptional and we very much appreciate his commitment to the Multicultural NSW
Religious Communities Forum.

I'd like to take this opportunity to formally thank Archbishop Najarian, on behalf of the NSW Government, for
his selfless service.

He has led the way in interfaith dialogue and done so much to enlighten us about Orthodox belief.

Events such as this also offer an important opportunity to come together and reflect on the integral role of our valued faith
communities in the success of New South Wales.

This success is built upon the profound guidance of our faith leaders - such as yourselves - fostering cooperation,
collaboration and importantly, communication.

The NSW Government is proud of our open dialogue with our religious communities.

And we are continuing to build on this close cooperation.

Earlier this year, the Premier and I announced a record \$28 million investment in our State's multicultural, multilingual, and
multi-faith future.

This \$28 million has been secured for the next two years to go towards our whole of government language service, major
cultural events and festivals and improving engagement with multicultural and multi-faith communities.

We are securing a future where everyone's culture, language and importantly, religion, can flourish.

As part of this record investment, the Premier and I also announced the formation of a NSW Religious Communities
Advisory Council.

This will help bring the voices of our multi-faith community together to advise the Government on what matters to them.

Its first order of business will be to address concerns regarding the safety and security of places of worship, which we know is a priority for them.

Because we are firm in our stance that diversity, especially religious diversity, should be protected and celebrated.

Archbishop Najarian and his diligent team have helped preserve and share over 2,000 years of sacred tradition in Australia.

And I've been told that each Sunday you conduct your services in Armenian.

This is both wonderful and important, because by doing so you continue to help younger generations of Armenian Australians keep their connections to their cultural and spiritual roots.

I've attended a few events hosted by the Armenian Community Welfare Centre this year.

Most recently it was a pleasure to join many of you at the Together in Harmony concert at Chatswood in August.

That was a beautiful demonstration of our harmony and diversity and did a wonderful job in breaking down barriers and sharing cultural practices.

The NSW Government is a proud supporter you, your families and your community.

Tonight, as we celebrate His Eminence's many achievements for his community over the past 10 years.

We also take the opportunity to celebrate what it means to be Armenian.

Thank you, on behalf of Premier Perrottet, for the chance to join you tonight.

**Address of Diocesan Council Chairman
Mr Sarkis Der Bedrossian
on the occasion of Archbishop Najarian's 10th Anniversary of
Episcopal Ordination and Primateship**

Your Eminences, Your Grace,
Reverend Fathers,
Distinguished Guests,
Ladies and Gentlemen

From the onset, may I, on behalf of the Diocesan Council say, how truly honoured we are to have everyone's company with us on this tribute evening for our dear Archbishop Najarian.

To our Primate's fraternal brothers of the various church denominations, our Parliamentary representatives and Mayors, your distinguished attendance encourages us immensely and is a reflection of the strong bonds the Armenian Apostolic Church share with the wider community.

Likewise to our Armenian community organisation representatives and friends, the fruit of our enduring strength is in our unity here tonight.

Thank you all again for your attendance.

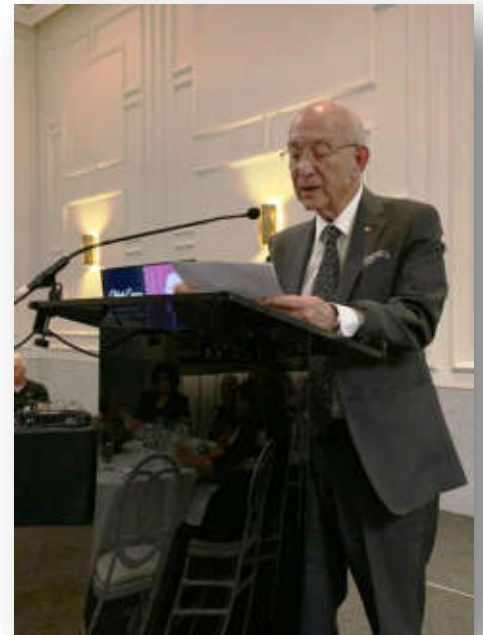
Looking back on this day ten years ago, we were waiting on the final appointment and announcement of a new Primate for our Diocese by His Holiness Karekin II Catholicos of All Armenian. Our hope was in a visionary, to continue on the foundations laid by his predecessors since the establishment of the Armenian Church of Australia in the 1950's.

On 4 January 2013, Bishop Haigazoun Najarian arrived on our shores and from that very moment we were embraced by his amiable and endearing nature. It would not take long for the community to know him, and he, the communities within his Diocese. He understood the needs, the dynamics, the sensitivities, the limitations to ensure a smooth transition in his role.

As a Diocesan Council we came to know Archbishop more personally with his qualities as the person he is; a man of faith, of humility and integrity, of empathy and of compassion, a teacher, a counsellor, a leader and a friend.

From the onset he had a clear vision on where and how the Diocese needed to progress into the future. His first vision was for a Diocesan Centre building to act as the hub where the long-term programs and ministry of the Diocese would be fostered with its own support staff as well as its planning and administrative bodies. By 2019, these too had already taken form with the official opening of the Centre officiated by His Holiness Karekin II. This brought us all great joy on multiple levels and motivated us even further. It was on this occasion that His Holiness elevated Bishop Najarian to the worthy rank of Archbishop for his accomplishments.

For 10 years Diocesan Councils have served beside the Archbishop with a sincere and mutually respected relationship for which we can only thank him. He has listened to us, encouraged us and supported us. He has been a driving force and inspiration to perform God-pleasing work for the Australian-Armenian and wider

Australian community. He has made every effort to stand morally and financially strong with the Armenian communities in Armenia, Artsakh and the Middle East, as well as Australian and other charitable institutions such as the Red Cross, Caroline Cox's HART Foundation and many others. This shows his love for the universal family.

He has shown great encouragement and active support for ecumenism and the unity of the Church. He has been instrumental in furthering the relationship of the Armenian Apostolic Church with other churches, political and cultural institutions operating in Australia which have reached new milestones.

Archbishop Najarian made sure to foster Christian love wherever he went. He inspired the knowledge of love and mutual respect among us, between elders and youth, within our homes, our community and our organisations. As a person with deep Christian conviction, he stuck to his Christian principles, accepting the gospel as a guide for his life and in his ministry.

He has been a beacon and an approachable leader instilling confidence with his wealth of knowledge and experiences.

Dear Serpazan Hayr, we have been blessed to call you our Primate over these past ten year.

On this joyful occasion let me add the voice of the Diocesan Council to the heartfelt congratulatory messages we have heard this evening.

We thank you and congratulate you on these dual 10th anniversaries by expressing our very best wishes for your good health and continued faithful ministry for the glory of God and the Armenian Apostolic Church.

Congratulatory Message of Dr Abram Terian

Beloved Srpazan, Your Eminence,

I join the many around you today in congratulating you on this 10th anniversary of your Episcopal consecration.

I have known you as a rare clergyman, who as a pastor in Philadelphia did show profound interest in religious education. You frequently invited me and others to speak to your congregation on the beliefs and traditions of our beloved Armenian Church. This was due to your being a concerned educator yourself, having served as Dean of the Kevorkian Seminary at Holy Etchmiatsin.

Your caring pastoral concerns, scholarly interests, and devotional life have left a profound impression upon those privileged to know you better.

Your diligent watchfulness upon the respective flocks entrusted to you throughout your ministry needs no further attestation. You yourself exemplify everything a lay person looks for in a spiritual man.

Who would have known but for Divine Providence, that a boy born 70 years ago in Aleppo would be His servant here, there, and everywhere, even in the uttermost parts of the world!

As you know, we Armenians believe in the efficacy of the Holy Myron with which you were consecrated, symbolic of the Holy Spirit. Thus, as a twice-consecrated person, you have a double portion of the divine grace bestowed upon you («Աստուածային եւ Երկնային շնորհք...»), enabling you to achieve all that you have done.

In the words of the Apostle Paul in Ephesians 4:11–13:

¹¹And it was He (the Spirit of Christ) who gave some to be apostles, some to be prophets, some to be evangelists, and some to be pastors and teachers, ¹²to equip the saints for works of ministry and to build up the body of Christ, ¹³until we all reach unity in the faith and in the knowledge of the Son of God, as we mature to the full measure of the stature of Christ.

Like the Apostles, you have preached the Gospel.

Like the Prophets, you have revealed God's will.

Like the Evangelists, you have convinced people about Christ the Truth personified.

Like the Good Shepherd, you have shepherded His flocks, feeding and protecting.

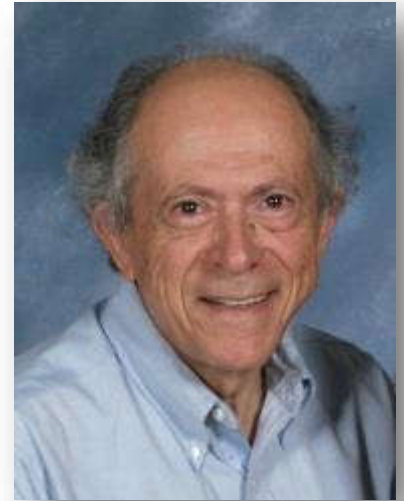
Like all orthodox teachers of the Church, you have taught the truth in Christ.

With the many around you today, I join in prayer that God may grant you many more years to continue all of the above, to build up the body of Christ, and to keep imparting your grace to others.

Dr. Abraham Terian,

Professor emeritus of Armenian Theology and Patristics

Former Academic Dean, St. Nersess Armenian Seminary, New York

ARMENIAN COMMUNITY WELFARE CENTRE

We provide a range of services that cater to various demographic groups in the community.

Some of our services are funded by the Department of Health under the Commonwealth Home Support Programme, Multicultural NSW and the Department of Justice and Communities NSW.

CONTACT

02 9419 6394
0402 818 421

welfare@armenian.com.au

10 Macquarie Street,
Chatswood NSW 2067

Australian Government
Department of Health

Multicultural
NSW

Communities
& Justice

SOCIAL SUPPORT GROUP

This support is provided to people aged 65+, these structured activities are provided in a group-based environment and designed to develop, maintain and support social interaction and independent living.

*Tuesday, Wednesday and Friday 9:30am to 1:30 pm
Edgarian Hall, Chatswood.*

*Monday and Friday 9:30am to 1:30 pm
Batmanian Hall, Wentworthville.*

Group Excursions

Monthly Group Excursions are conducted by the Centre's staff.

SOCIAL SUPPORT INDIVIDUAL

This assistance is provided to frail aged individuals or couples aged 65+, either in the home or while accessing community services, to meet their needs for social contact and company.

Services include:

- visiting services
- telephone and web-based monitoring
- accompanied activities.

CENTRE BASED RESPITE

This care is available to CHSP clients aged 65+. This service benefits the client's carer through providing supervision and assistance to the frail older client. The carer may or may not be present during the delivery of the service.

DOMESTIC ASSISTANCE

Domestic Assistance is normally provided in the home and refers to:

- general house cleaning
- linen services
- unaccompanied shopping (delivered to home).

REFERRAL SERVICES

We assist with referrals to My Aged Care and support you with the application and assessment processes. If we are not able to accommodate your needs, we assist you by referring you to other organisations and services that are best suited to you.

WOMEN'S GROUP

Our Women's Group is for all participants who would like to strengthen social connectedness, make new friendships, establish networks and foster personal development.

Friends of the Diocese

Archbishop Haigazoun Najarian
 Mr & Mrs Sarkis & Alice Der Bedrossian
 Mr & Mrs Kevork & Marina Tchaprastian
 Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian
 Mr & Mrs Avo & Jackie Tevanian
 Mr & Mrs John & Taleen Marcarian
 Mr & Mrs Stepan & Hilda Kerkyasharian
 Holy Resurrection Church
 Mr Henry John

Dr & Mrs Garo & Laura Artinian
 Messrs Hratch & Zohrab Keverian
 Mr & Mrs Hayrig & Harriet Andriasian
 Mr & Mrs Aris & Anahid Eyanian
 Mr John Nazarian

Mr & Mrs Diran & Virginia Vahratian
 Mrs Ello Meguerditchian,
 Alexander & Robert Yaghljian Family
 Mr & Mrs Hagop & Asdghig Alajajian
 Mr & Mrs Armen & Karine Baghdasarayan
 Mr & Mrs Michael & Helen Carapiet
 Mr & Mrs Hagop & Salpy Yeldejian
 Prof & Mrs Aram & Shery Minasian
 Mr Shahen Davityan

Dr & Mrs Assadour & Gracy Ekmejian
 Mr & Mrs Jack & Sirvart Elmassian
 Mr & Mrs Vicken & Arsho Kalloghlian
 Mr & Mrs Zaven & Marianne Yaghljian
 Mr & Mrs Hagop & Arax Kiujian
 Mr & Mrs Gevik & Shoghik Avetian
 Mr & Mrs Hovig & Mirna Barsoumian
 Mr & Mrs Jack & Mary Terzian
 Mrs Maro Sarkissian
 Mrs Makrouhi Kortian

&
 Our Anonymous Donor Friends

Thank You to
 Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian
 for their ongoing support & sponsorship

EM Funerals

Serving the Armenian community with Dignity, Compassion & Excellence

We will always answer your call to help

*"It would be an honour
 for me and my
 compassionate staff to
 assist you in your
 time of need."*

Ello Meguerditchian
 0405 675 571
 emfunerals.com.au

Սիրելի Քայ գաղութի կողմէ ճանաչուած էլլօ Մկրտիչեանը պատրաստ է լաւագոյնս
 օգտակար հանդիսանալու թաղմանական ամբողջական ծառայութեան սպասարկութեան

Personalised, professional service • Burial or cremation services • Complimentary concierge service
 Fluent in English and Armenian languages • Repatriation of remains (to and from overseas) • All cultures

For your peace of mind, ask about our Pre-Paid Funerals* - 3 years interest-free payment plan available

*For funeral services only, burial plots not included